

23 2024 20

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

FONUS

Innehåll

Vd har ordet	3
---------------------------	---

Hållbarhetsrapport 2024	5
--------------------------------------	---

Det här är Fonus	5
Organisation	5
Värdekedja	7

Väsentliga hållbarhetsfrågor	8
---	---

Intressenter	8
Hållbarhetspåverkan, risker och möjligheter	8
Styrning av hållbarhetsfrågor	9
Mål och strategi	9
Policyer	9
Policyer och riktlinjer	10

Hantering av väsentlig påverkan, risker och möjligheter	11
--	----

Miljö och klimat	11
Energianvändning	11
Tjänsteresor och transporter	11
Påverkan i leverantörsled	11
Produktion av kistor och urnor	12
Omvärldens påverkan	12
Beräkning av klimatpåverkan	12
Personal och socialt ansvarstagande	13
Samhällsengagemang	13
Motverkande av korruption	14
Respekt för mänskliga rättigheter	14
Ekonomiskt ansvarstagande	14

Målutfall och nyckelindikatorer	15
--	----

Förändringar från tidigare rapporter	16
Klimatberäkningar	16

Styrningsrapport	17
-------------------------------	----

Princip 1: Syfte och medlemsnytta	17
Princip 2: Demokratiska processer	18
Princip 3: Medlemmarnas deltagande i företagets värdeskapande	20
Princip 4: Stämman	21
Princip 5: Valberedningen	22
Princip 6: Styrelsen	23
Princip 7: Ersättning till ledande befattningshavare	24
Princip 8: Revision, risk och intern kontroll	25
Framtida utveckling	26
De förtroendevalda revisorernas granskningsrapport	27

Ekonomisk redovisning

Förvaltningsberättelse	28
Nyckeltal	30
Förslag till resultatdisposition	31
Förändring eget kapital	31
Koncernens resultaträkning	32
Koncernens balansräkning	33
Koncernens kassaflödesanalys	34
Moderföreningens resultaträkning	35
Moderföreningens balansräkning	36
Moderföreningens kassaflödesanalys	37
Noter till redovisningen	38
Styrelse och revisorer	47
Revisionsberättelse	48
Revisorsyttrande	50
Yttrande enligt Svensk kod	51
Styrelse, revisorer och valberedning	52
Ledning	53
Styrelse	54

Vd har ordet

Det är med stor ödmjukhet, glädje och stolthet som jag presenterar årets verksamhetsberättelse. Det har varit ett framgångsrikt år på många sätt, och jag vill ta tillfället i akt att lyfta några av föreningens prestationer och framsteg. Men först en kort tillbakablick.

FONUS EKONOMISK FÖRENING startades 1945 och firar i år, på det av FN utlysta Kooperationens år 2025, hela 80 år. Med anledning av det vill jag passa på att lyfta fram och påminna om föreningens stadgar och dess ändamålsparagraf:

§1. Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen och i enlighet med kooperativa principer i allmänhetens tjänst driva begravningsrörelse och juridisk verksamhet samt annan därmed sammanhängande verksamhet. Föreningen ska främja god begravningsd. Föreningen är politiskt och religiöst obunden.

UTÖVER ÄNDAMÅLSPARAGRAFEN utgår vi som ledning från den strategi och vision som styrelsen beslutade för tre år sedan. En strategi som under 2024 har genomlysts och justerats med

sikte mot 2030. Förutom finjusteringen av strategin har företagsledningen, tillsammans med föreningens demokratiskt valda fonusråd, föreningsstyrelsen och medarbetare, tagit fram nya ledord. Strategin och ledorden hjälper oss att hålla fokus på framtiden och utgör ett tydligt ramverk som hjälper oss att välja bort saker men också att prioritera vad som är viktigt på riktigt, både på kort och lång sikt.

FÖRENINGEN ÄGS AV 1 106 organisationer. Det breda ägandet innebär att näst intill alla i Sverige har en medlemsanknytning till Fonus ekonomisk förening via en ägarorganisation. Därför är det extra fint att konstatera att våra medlemsförmåner fortsatt bidrar till ökad medlemsnytta och att fler medlemmar nyttjar sina medlemsförmåner.

KUNDERNA VISAR STOR UPPSKATTNING för föreningens tjänster, något som tydligt återspeglas i positiva omdömen. Det är ett fint bevis på det höga engagemang och den professionalism som våra medarbetare visar varje dag.

BEGRAVNINGSVERKSAMHETEN I SVERIGE har under året som gått ökat sina marknadsandelar ytterligare och kännedomen om Familjens Jurists varumärke och dess tjänster har nått nya högre nivåer. Allt detta sammantaget, jämte många andra aktiviteter och åtgärder, har gjort att de ekonomiska målen för både den svenska och norska begravningsverksamheten och Familjens Jurist inte bara uppfyllts utan överträffats. På koncernnivå landade rörelseresultatet (EBIT) för 2024 på 62 mkr. Dessa positiva rörelseresultat i föreningens alla verksamheter är en förutsättning för att kunna bedriva en långsiktigt stabil och hållbar verksamhet till gagn för föreningens många kunder.

VI HAR EN AKTIV förvärvsstrategi och har under året fått förtroendet att få förvärva tre nya begravningsbyråer till föreningen, nämligen Bohmans begravningsbyrå i Gagnef, Burträsk Begravningsbyrå samt Gillis Edman Begravning och Familjejuridik i Västsverige, som är Sveriges sjätte största begravningsbyrå. Det är oerhört berikande med alla motiverade och härliga kollegor som följer av våra förvärv.

VI HAR ETT EXTRA FOKUS på föreningens IT-infrastruktur och arbete pågår med att se över föreningens totala IT-arkitektur, där vi har i plan att genomföra flera större satsningar under kommande år. IT-stöden är en viktig del av vår dagliga verksamhet och insatserna är nödvändiga steg för att fortsatt kunna vara konkurrenskraftiga över tid. Till exempel har vi påbörjat arbetet med att införa effektivare ekonomi- och affärssystem.

VI ARBETAR VIDARE med hållbarhet utifrån olika perspektiv. Här behöver vi vara kreativa och ta ansvar för det som vi kan påverka. När det gäller social hållbarhet har Familjens Jurist lyft angelägna frågor på olika teman. Bland annat barns rätt att få komma till tals vid speciellt vårdnadstvister, där ett stort problem är att barn inte har ombud som företräder dem. Fonus har under året tagit ett nytt steg inom det sociala hållbarhetsarbetet och, i ett försök att minska ensamhet, börjat bjuda in till *Gemenskapsfika*. Under fikastunderna får kunder som förlorat sin livspartner möjlighet att träffa andra i samma situation och initiativet har rönt stor uppskattning. Läs gärna hållbarhetsrapporten som ni hittar som en del av verksamhetsberättelsen.

UNDER FLERA ÅR har jag berättat om kyrkliga begravningsbyråer som vi hävdar konkurrerar på felaktiga grunder med icke-kyrkliga begravningsbyråer. Därför har vi tillsammans med Sveriges begravningsbyråers förbund (SBF) låtit granska hemsidor, årsredovisningar och andra handlingar avseende begravningsbyråer som drivs av församlingar inom Svenska kyrkan. Granskningen bekräftar att församlingar inte lever upp till det kyrkliga regelverket, som i allt väsentligt utgörs av råd som inte ens är inomkyrkligt förpliktigande, och som inte heller kan tillgodose befogade krav på tillsyn och sanktionsmöjligheter. I en skrivelse från den 8 februari 2024 konstaterade

även Konkurrensverket att en reglering av kyrkliga begravningsbyråer, som inbegriper myndighetstillsyn och sanktioner vid överträdelse, är nödvändig för att säkerställa en rättvis konkurrens mellan kyrkliga och icke-kyrkliga begravningsbyråer. Vi arbetar vidare för att få till en förändring.

AVSLUTNINGSVIS VILL JAG och företagsledningen tacka alla medarbetare för allt det fina arbete som gjorts under året. Vi gör mycket bra i våra verksamheter och är väldigt uppskattade av våra kunder. Vi har levererat ett fint årsresultat och är finansiellt starka och ser nu fram emot att gemensamt med ägare, styrelse och alla medarbetare arbeta för att allt det vi gör fortsatt ska ge nytta till föreningens många kunder och medlemmar.

Med vänliga hälsningar

Peter Göransson
Vd, Fonus ekonomisk förening

Hållbarhetsrapport 2024

Välkommen till vår hållbarhetsrapport, där vi delar vår resa mot en ansvarsfull och hållbar framtid. Vårt mål är att bidra till positiv förändring och lämna en bättre värld för kommande generationer. Genom fem tydliga viljeriktningar fokuserar vi på att minska vårt klimatavtryck, stärka samhället, underlätta för kunder att göra hållbara val, ställa krav på leverantörer och

utveckla våra medarbetare. Dessa mål hjälper oss att balansera hållbarhet med våra affärsaktiviteter. Utmaningar ligger framför oss, men vi ser dem som möjligheter att utvecklas. Tack för att ni är en del av vår resa mot en hållbar framtid.

Peter Göransson
Vd, Fonus ekonomisk förening

Det här är Fonus

Fonus är en ekonomisk förening startad 1945, som idag har verksamhet i Sverige och Norge. Våra huvudsakliga verksamhetsområden är begravningsuppdrag, tillverkning av kistor och urnor samt familjejuridisk rådgivning.

Genom tjänsterna vi erbjuder skapar vi värde för kunder och samhälle. Fonus ekonomisk förening är politiskt och religiöst obunden och vi välkomnar alla till oss. Vi arrangerar begravningsceremonier oavsett religion eller trosinriktning, och begravningar helt utan religiösa inslag.

Genom vårt dotterbolag Familjens Jurist tillgängliggör vi juridisk kompetens på många sätt, både i form av personlig

rådgivning och enkla gör det själv-tjänster. Tack vare Juristförsäkringen via Folksam når våra juridiska tjänster ut till en stor del av den svenska befolkningen.

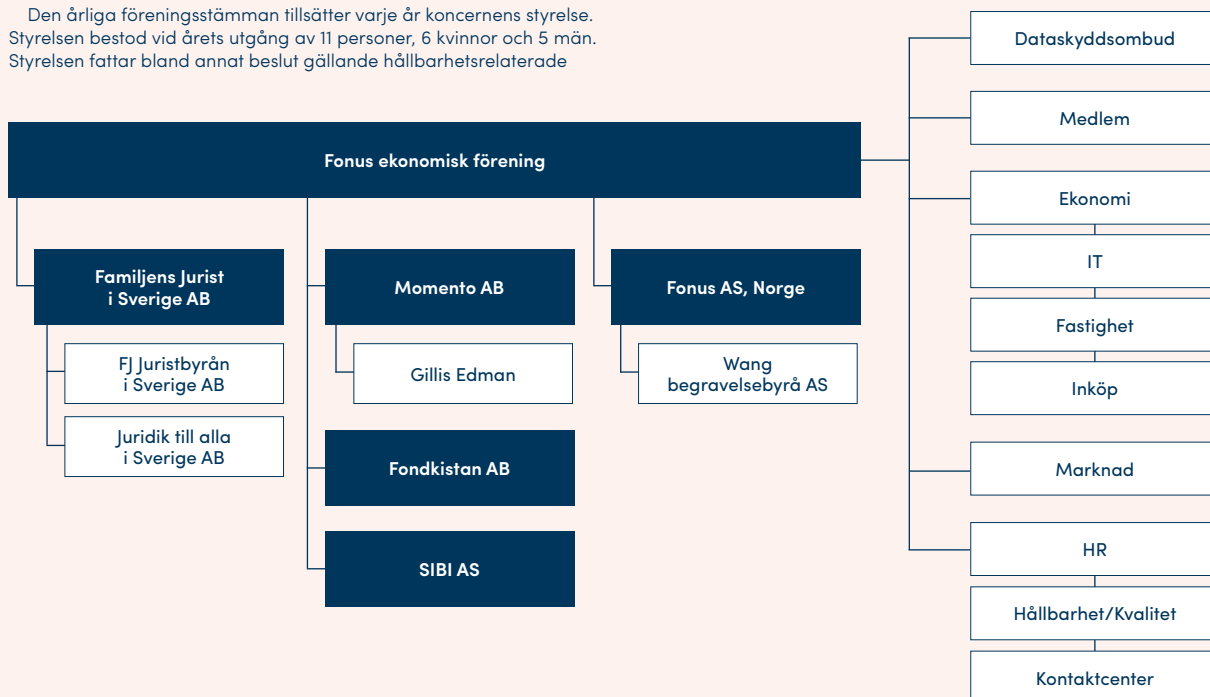
Fonus ekonomisk förening är en parlamentariskt styrd verksamhet som ägs av 1106 organisationer av olika storlek. Vi är medlemmar i Svensk Kooperation och redovisar också årligen vårt kooperativa arbete genom styrningsrapporten enligt *Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag*.

Organisation

Verksamheten består av två huvudsakliga affärsområden: begravning och juridik. De centrala funktionerna är gemensamma och stödjer verksamheten. Fonus ekonomisk förening omfattar även verksamheten inom Falköping Träindustri samt ett antal mindre bolag.

Den årliga föreningsstämman tillsätter varje år koncernens styrelse. Styrelsen bestod vid årets utgång av 11 personer, 6 kvinnor och 5 män. Styrelsen fattar bland annat beslut gällande hållbarhetsrelaterade

mål och budget, vilket är en del av det årliga planeringsarbetet. Koncernledningen är det högsta operativt beslutande organet och består av chefer för de olika verksamhetsområdena samt för de centrala stödfunktionerna.

Om hållbarhetsrapporten

Denna hållbarhetsrapport gäller för kalenderåret 2024 och omfattar Fonus ekonomisk förening med tillhörande dotterbolag samt deras dotterbolag. Koncernen har sin hemvist i Sverige med huvudkontor i Stockholm och med verksamhet över hela Sverige samt delar av Norge. Rapporten är en konsoliderad rapport för ovan nämnda verksamheter.

Fonus ekonomisk förening är Fonuskoncernens moderbolag och dotterorganisationer i Sverige är Familjens Jurist i Sverige AB, Juridik till alla i Sverige AB, Begravningsbyrå Momento AB samt Gillis Edman (ett förvärv under året). Ett antal ytterligare mindre bolag finns inom koncernen, vilka exempelvis utgörs av lokala begravningsbyråer. I Norge verkar vi genom dotterbolaget Fonus AS. Inom begravningsverksamheten finns två kistproduktionsanläggningar: Falköping Träindustri samt SIBI AS utanför Bergen i Norge. Koncernen bedriver

även franchiseverksamhet genom Fondkistan AB och genom Juristbyrå i Sverige AB, vilka inte inkluderas i rapporten annat än de intäkter de genererar i form av franchiseavgifter.

Rapporten är upprättad i enlighet med lagkravet för hållbarhetsrapportering, ÅRL, Kap 6, § 10–14 och avlämnas av styrelsen för Fonus ekonomisk förening. Vid frågor om rapporten, kontakta Fonus på info@fonus.se. Rapporteringen sker inte enligt någon angiven standard men beräkningar av klimatpåverkande utsläpp sker enligt GHGP, Greenhouse Gas Protocol. Rapporten blir inte granskad av tredje part utöver obligatorisk granskning av den årliga verksamhetsberättelsen i sin helhet. Den senaste rapporteringen avsåg rapporteringsåret 2023 och fastställdes på Fonus föreningsstämma den 22 maj 2024.

Verksamheten i siffror 2024

1 106

organisationer äger
Fonus ekonomisk
förening

cirka 52 600

juridiska
uppdag
i Sverige

cirka 29 200

begravnings- och
bårtransportuppdrag
i Sverige och Norge

879

prov- och
tillsvidareanställda

Begravningsverksamheten

inom Fonus ekonomisk förening, med dotterbolag
inom begravningsverksamhet, omsatte
1 200 MSEK under 2024 i Sverige och Norge.

Den juridiska verksamheten

inom Familjens Jurist och
Juridik till alla i Sverige AB omsatte
401 MSEK under 2024 i Sverige.

Fonus med dotterbolag

har cirka **240 begravningskontor** över hela Sverige.
Fonus AS har **26 kontor** i Norge.

Familjens Jurist

har **22 kontor** från Malmö till Umeå,
men har möjlighet att möta kunder
på fler platser i Sverige.

Våra varumärken

Inom verksamheten finns följande varumärken, vilka även omfattar varor och tjänster samt franchiseverksamheter.

FONUS

ETT PERSONLIGT
AVSKED

FONUS

BEGRAVELSESBYRÅ

WANG

NORGES ELDSTE
BEGRAVELSESBYRÅ

**VITA
ARKIVET**

Familjens Jurist

Företagarens Jurist

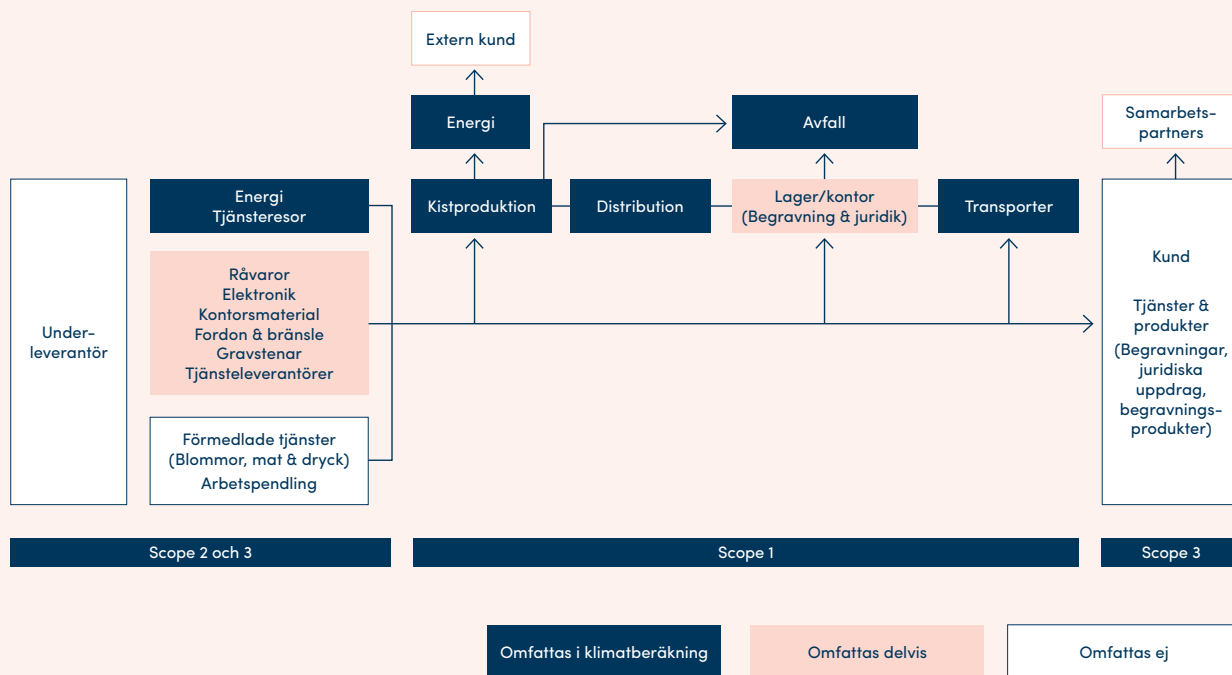
Bouppteckna.se
En tjänst av Familjens Jurist

Värdekedja

Fonus värdekedja sträcker sig från leverantörer och underleverantörer till egen verksamhet, samarbetspartners och kunder. Under året har vi påbörjat en utökad kartläggning av vår klimatpåverkan för att täcka in hela värdekedjan. Den beräknas färdig-

ställas under 2025. Genom fortsatt dialog och arbete tillsammans med leverantörer och samarbetspartners, ökar vi vår kunskap och skapar möjligheter till fler förbättringar.

Värdekedja och omfattning av klimatberäkningar

Väsentliga hållbarhetsfrågor

Intressenter

Verksamhetens väsentliga intressenter är kunder, samarbetspartners, medarbetare, leverantörer och samhället i stort. Intressentdialoger har genomförts med dessa grupper, men inga har uppdaterats ur ett koncernperspektiv under 2024. Vi har dock inte anledning att anta några större förflyttningar sedan föregående rapportering. Intressentdialogen genomfördes då genom enkäter, mätningar av kundlojalitet (NPS), digitala paneler, intervjuer och generell omvärldsbevakning. De olika grupperna har värderat olika frågor olika högt, men en sammanvägning av dessa har ändå gjorts (se väsentlighetsmatris nedan).

Hållbarhetspåverkan, risker och möjligheter

Väsentlighetsanalysen är utförd utifrån en intern bedömning av verksamhetens påverkan och risker samt möjligheter kopplade till hållbarhetsrelaterade faktorer i omvärlden. En genomgång av väsentlighetsanalysen har gjorts med mindre justeringar från tidigare resultat. Den interna bedömningen är sammanvägd med intressentaspekter och visualiseras i nedanstående väsentlighetsmatris, som visar de mest väsentliga aspekterna. De kopplas sedan till centrala resultatindikatorer som fastställs av koncernledningen (se sida 15).

Väsentlighetsmatris för koncernen

Matrisen kombinerar resultatet av den interna bedömningen och resultatet av intressentdialogerna. Risker kopplade till mänskliga rättigheter inkluderas i "Hållbarhetsprestanda i leverantörsled". Ekonomisk hållbarhet samt väsentlighet kopplat till affärsetik samt att motverka korruption mäts inte via indikatorer, utan redogörs för i ekonomisk redovisning samt beskrivs i löpande text i denna rapport.

Under hösten 2024 fastställdes en första väsentlighetsbedömning enligt nya regler kopplat till CSRD-direktivet gällande Familjens Jurist, som omfattas av rapporteringskraven. Denna väsentlighetsanalys avser inte hela koncernen och har inte inkluderats i denna bedömning, utan kommer att redovisas för året 2025.

Intressenter	Hög	Korruption/affärsetik (Neg)	Jämställdhet/mångfald/motverka diskriminering (Pos/Neg) Kompetens/engagemang (Neg) Motverka korruption (Pos)	Arbetsmiljö/arbetsvillkor i egen verksamhet (Neg/Pos) Hållbarhetsprestanda i leverantörsled (Neg) Miljö- och klimatpåverkan i egen verksamhet (Neg/Pos) Kompetens/engagemang (Pos)
	Medel	Ekonomisk hållbarhet (Pos)		Miljö-/klimatpåverkan produkt (Neg) Samhällspåverkan (Pos)
	Låg			
		Låg	Medel	Hög
	Intern bedömning			

Styrning av hållbarhetsfrågor

Bedömningen av väsentliga hållbarhetsfrågor och styrningen av dessa är en del av en årlig process som omfattar genomgång av väsentlighetsanalysen, koncernledningens beslut av centrala resultatindikatorer kopplade till de väsentliga frågorna, målstyrning och uppföljning.

Mål och strategi

Väsentlighetsanalysen ligger till grund för de fokusområden som lyfts i koncernens hållbarhetsstrategi. Över åren har de väsentliga områdena i stort sett varit konstanta, men för att hålla mål och aktiviteter relevanta uppdaterades hållbarhetsstrategin under

2024 och fastställdes på nytt av koncernledningen. I den uppdaterade strategin har vissa målformuleringar och måltal ändrats och justerats utifrån nya förutsättningar och lärdomar. De övergripande strategiområdena, som vi kallar viljeriktningar, och som grupperar mål och strategi kvarstår. Strategin ligger till grund för den årliga affärsplaneringen där målen bryts ner i faktiska aktiviteter.

De väsentliga områdena och koncernens hållbarhetsstrategi är också relaterade till de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Av dessa 17 mål har fem bedömts ha den största kopplingen till våra väsentliga hållbarhetsfrågor.

Fokus fem prioriterade globala hållbarhetsmål

Mål 3

Mål 5

Mål 8

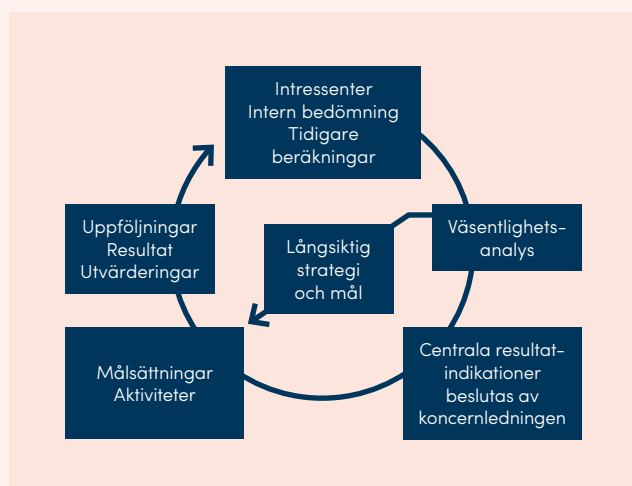

Mål 13

Mål 16

Beskrivning av hur hållbarhetsaspekter styrs inom koncernen

Policyer

Koncernens policyer styr arbetet och visar vad vi som koncern har att förhålla oss till. De ska också hantera de väsentliga hållbarhetsfrågorna. Under året genomgick policydokumenten en större redaktionell översyn för att förenkla och förtydliga innehållet samt för att bättre linjera oss med kommande lagkrav inom

Fokus fem viljeriktningar inom hållbarhet

Vi ska minska vårt klimatavtryck

Vi ska vara en positivt påverkande aktör i samhället

Vi ska göra det lätt för kunden att fatta hållbara beslut

Vi ska kravställa och vägleda våra leverantörer för ökad hållbarhet

Vi ska värna om och utveckla våra medarbetare

hållbarhetsområdet. Policyerna fastställs årligen av koncernstyrelsen. Som ett komplement finns också ett antal riktlinjer som beslutas av koncernledningen, vilka utvecklar och förtydligar vissa områden som styrs av policyerna.

Policyer och riktlinjer

Koncernpolicy	Exempel på uppföljning och resultat 2024
Hållbarhetspolicy <i>Styr koncernens hållbarhetsarbete.</i>	- Påbörjat utökad klimatberäkning. - Exkluderat större delen importerad gravsten i sortimentet. - Hållbarhetstävling inom affärsområde begravning med syfte att engagera och kommunicera om vårt hållbarhetsarbete.
Uppförandekod <i>Riktat sig till både medarbetare och förtroendevalda samt biläggs avtal med leverantörer och samarbetspartners.</i>	- Hållbarhetsuppföljning av ett antal befintliga leverantörer.
Arbetsmiljöpolicy <i>Anger ramar och riktning för arbetsmiljöarbetet. Utifrån arbetsmiljöpolicyn genomförs det systematiska arbetsmiljöarbetet.</i>	- Uppföljningsverktyget Winningtemp införs i hela den svenska organisationen. - Löpande systematiskt arbetsmiljöarbete. - Vi mäter och agerar på samtliga anmälda olyckor och tillbud.
Policy för jämställdhet och mångfald <i>Sätter krav och ramar för jämställdhets- och mångfaldsarbetet och följs upp bland annat genom den årliga lönekartläggningen.</i>	- Uppföljning av fördelningen mellan kvinnor och män, både bland medarbetare och chefer. - Årlig lönekartläggning, där resultatet 2024 visar att kvinnors löner i genomsnitt är 1,6 % lägre än mäns inom Fonuskoncernen, vilket är en liten försämring mot 2023 men lägre än riksgenomsnittet (enligt Medlingsinstitutet). - Utbildning av chefer i jämställdhetsfrågor.
Kvalitetspolicy <i>Grunden i kvalitetsarbetet och pekar på kunden i centrum och ständiga förbättringar.</i>	- Förnyat certifikat enligt ISO 9001 utfärdat för begravningsverksamheten under varumärket Fonus. NPS 75 för begravningsverksamheten och NPS 72 för Familjens Jurist.
Inköpspolicy <i>Styr koncernens inköpsarbete, tillsammans med inköpsprocess och inköpshandbok.</i>	- Utarbetande av ny modell för leverantörsuppföljning.
Etisk policy <i>Grunden för hur vi ska agera generellt gällande utförande av de respektive verksamhetsgrenarna.</i>	- Låg andel reklamationer.
AI-policy <i>Reglerar användningen av AI-verktyg.</i>	- AI-policy för användning av generativ AI framtagen och beslutad 2024, samt flera stöttande aktiviteter vid införande av AI-användning.
Policy om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism <i>Utgör en generell utgångspunkt för koncernens övergripande åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.</i>	- Årlig revision av klientmedelshantering. - Ingen kontanthantering inom begravningsverksamheten. Familjens Jurist hanterar kontanter inom ramen för dödsboupdrag (ej som betalning för tjänster). Familjens Jurist har också en egen beslutad penningtvättspolicy gällande verksamheten.
Placeringspolicy <i>Styr hur medel får placeras för ett etiskt och hållbart val.</i>	- Styrelsen tar varje år beslut om innehållet i placeringspolicyn. - Halvårsvis möten med fondförvaltare. - Löpande resultatuppföljning till styrelse och ledning. - Avkastningen har varit god utifrån den risknivå och de placeringsalternativ som policyn föreskriver.
Policy för informationssäkerhet <i>Säkerställer att alla IT-system och -utrustning används på ett lagligt och etiskt sätt för att garantera tillgänglighet, integritet och förtroende för företagets information och kunskap.</i>	- Årlig IT-revision gällande informationssäkerhet. - Utvärdering utifrån ramverket Critical Security Controls med godkänt resultat. - Utbildning för alla medarbetare kring informationssäkerhet och integritetsskydd/GDPR.
Policy för hantering av personuppgifter <i>Tydliggör hur personuppgifter ska hanteras.</i>	- Uppdatering av personuppgiftspolicy och riktlinjer avseende dataskydd för koncernen. - Leverantörsuppföljning har genomförts enligt GDPR för två leverantörer. - Implementering av behörighetsåtgärder för Vita Arkivet och säkerhetsgranskning av Microsoft Teams.
Visselblåsarpolicyer <i>Definierar och förklarar varför de olika koncernbolagen ska ha visselblåsarfunktioner och när de ska användas för att rapportera misstänkta förhållanden inom verksamheten. För Familjens Jurist även utifrån Penningtvättslagstiftning.</i>	- Uppdaterade utifrån ny leverantör av visselblåsarssystem och uppdaterad lagstiftning.

Hantering av väsentlig påverkan, risker och möjligheter

Miljö och klimat

Energianvändning

Eftersom vi finns på många orter i Sverige och Norge, samt har två produktionsenheter, finns en betydande energianvändning. Vi ansluter alla elavtal vi kan till vårt ramavtal med förnybar el från vattenenergi. Av våra kontorslokaler är 64 % anslutna till ramavtalet och för övriga kartläggs information om hyresvärdarnas energival i så stor utsträckning som möjligt.

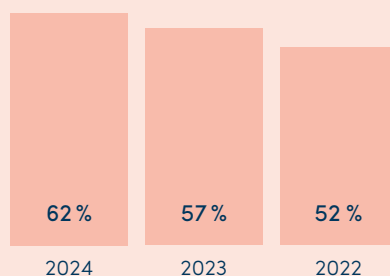
Tjänsteresor och transporter

Transporter är en del av begravningsverksamheten kopplat till ceremonier samt inom ramen för offentlig upphandling avseende hämtning av avlidna. Vi fortsätter att fokusera på ökade andelar av bränslet HVO100 (Hydrogenerad vegetabilisk olja – en syntetisk och fossilfri diesel) samt utbyte till elfordon. Medarbetare på våra transportkontor har under året gått en utbildning i sparsam körning, för att också verka för minskad bränsleförbrukning.

Tjänsteresor omfattar i våra beräkningar resor med tåg och flyg, hotellövernattningar samt milersättningar. Vi har noterat en ökning i antalet flygresor efter pandemiåren, vilket har lyfts till koncernledning för kännedom. Vi har interna reseriktlinjer som anger att vi ska välja tåg istället för flyg men denna fråga behöver hanteras vidare. Genom köp av biobränsle har vi uppskattningsvis kunnat sänka de fossila utsläppen från flygresor med cirka 8 ton CO₂-ekvivalenter. Under året har också biobränslebiljetter köpts in i samband med flygresor. Uppskattningsvis har det resulterat i lägre fossila utsläpp från flygresor med cirka 8 ton CO₂-ekvivalenter.

Resor med privata bilar i tjänsten (milersättning) utgör en relativt stor del av klimatavtrycket inom tjänsteresor. Av denna anledning har elbilar köpts in till kontor som har många resor med privata bilar. Under 2024 har sex nya helt eldrivna fordon köpts in, både kontorsbilar och transportbilar.

Andel HVO100 tankad i begravningsverksamhetens fordon.

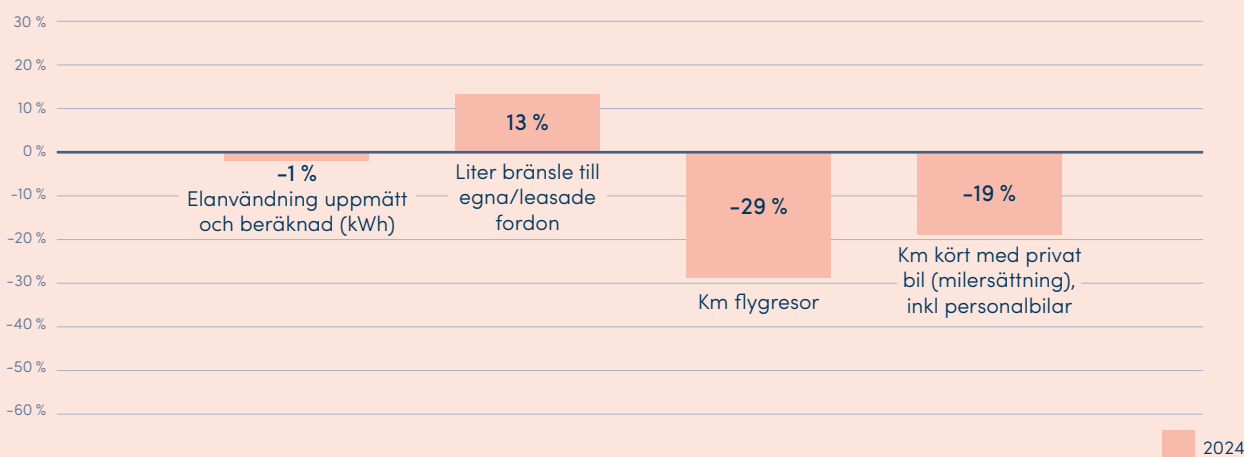

Påverkan i leverantörsled

Under flera år har vi arbetat fokuserat med våra gravstenar ur hållbarhetssynpunkt. Vi samarbetar med flera större stensleverantörer som erbjuder nordisk sten och under 2024 lanserades ett nytt gravstenssortiment som nu omfattar en mycket större del gravsten av nordisk granit. Andelen importerad sten från Asien kan därför minskas väsentligt och genom att använda nordisk råvara har vi större kontroll på leverantörsleden. Antalet långa transporter från Asien minskas och ersätts av transporter inom Norden och Baltikum, där delar av bearbetningen och graveringen sker.

Vi har också haft ett år med stort fokus på vårt blomsortiment, vilket resulterat i ett uppdaterat erbjudande lanserat i januari 2025. Sortimentet omfattar nu större möjligheter att beställa begravningsblommor där floristerna får fria händer att sätta ihop arrangemang utifrån olika koncept. Inom ramen för det nya konceptet *Årstidens bästa* använder floristerna blommor i säsong

Jämförelse mellan 2024 och basåret 2019, omfattande Sverige och Norge.

Åsa Romanowski,
projektledare Affärsutveckling
Affärsområde begraving

Under året har gravstenssortimentet förändrats, berätta lite om det!

– Vi har valt att exkludera större delen av den importerade gravstenen ur vårt sortiment. Vi kan med hjälp av våra största leverantörer av gravsten numera presentera ett sortiment som främst består av nordisk granit och där produktionen sker i Sverige, Finland eller Baltikum.

Vad innebär det nya sortimentet för våra kunder?

– I och med att vi numera har minimerat andelen importerad sten hjälper vi per automatik våra kunder att göra mer hållbara val. De alternativ som exempelvis kräver längre och fler frakter etcetera, är nu betydligt färre.

Hur förstår våra kunder skillnaden på stenarna som vi erbjuder?

– I vårt planeringsverktyg för gravsten som finns på våra hemsidor, har vi gjort det tydligt för kunden vilket ursprungsland stenen har, samt var stenen tillverkas och bearbetas. På detta sätt visualiserar vi enkelt stenens förflyttningar i produktionen.

och i största möjliga mån närodlat och/eller hållbarhetsmärkta blommor. Konceptet är även tänkt som en möjlighet för floristerna att använda material som redan finns tillgängligt i butiken, i syfte att minska svinnet. Vi kommer att fortsätta ha fokus på frågan, även ur ett avfallsperspektiv.

Produktion av kistor och urnor

Produktionen av kistor och urnor sker främst i Falköping i Sverige, men även inom bolaget SIBI AS i Norge. Enheten i Falköping har varit certifierad enligt miljöledningstandarden ISO 14001 sedan 2000. Betydande miljöaspekter är användning av råmaterial, transporter, förbränning av träspill samt förbränning av kistor i senare led (kremation). Inom ramen för detta arbetar man med ständiga miljöförbättringar och fokus ligger på att få så många av kistmodellerna som möjligt att uppfylla våra egna kriterier för miljökistor. Under 2024 var 39 % av kistorna som såldes inom den egna verksamheten miljökistor enligt denna definition. Distributionen av kistor sker av fordon som till 98 % kör på HVO.

Omvärldens påverkan

Vi ser en stor mängd regleringar inom hållbarhetsområdet som träffar verksamheten, vilket bevakas löpande. Arbete pågår bland annat för att skapa förutsättningar för rapportering enligt CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive, införlivat i årsredovisningslagen), vilket träffar Familjens Jurist AB med dotterbolag från 2025. Kravet att koncernen ska hållbarhetsrapportera kommer i och med detta att upphöra från utgången av 2024.

VÅR DEFINITION AV EN MILJÖKISTA

- Materialet består till största del av förnybara resurser eller återvunna material.
- Materialet är fritt från långlivade och bioackumulerande kemiska ämnen.
- Massivträ och skrivmaterial som används är certifierat för ett ansvarsfullt och hållbart skogsbruk.
- Massiv furu som kommer från svenska skogar.
- Textilier som används är bomull, certifierad av Better Cotton Initiative. Övriga textilier är av 100 % återvunnet material.
- Fuktspärren som används är av biologiskt nedbrytbar biofolie, certifierad av OK Compost Home.
- Lim och ytbehandling väljs utifrån att de ska ha en lägre miljöpåverkan. Inga ingående ämnen får finnas med i Kemikalieinspektionens kemikaliedatabas för utfasningsämnen.
- Inga handtag, gångjärn eller beslag är av metall.

Beräkning av klimatpåverkan

Klimatpåverkan beräknas enligt GHGP (Greenhouse Gas Protocol) och presenteras utifrån scope 1, 2 och delvis för scope 3. Klimatpåverkan redovisas här enligt denna omfattning, men målsättningar kopplat till våra väsentliga indikatorer redovisas enligt tidigare omfattning och befintligt mål, det vill säga energi, transporter och tjänsteresor.

Under 2024 påbörjades en uppdaterad beräkning av koncernens klimatpåverkan, för att få större möjligheter att göra medvetna val och insatser inom scope 3. Det har inte beslutats något mål kopplat till detta ännu, vilket kommer att bli nästa steg och ske under 2025.

Under 2024 fattades beslutet att inte fortsätta med den klimatkompensation som begravningsverksamheten, under flera år, gjort för de utsläpp som uppstår vid transporter. Istället utökas det bidrag som koncernen årligen ger till Vi-skogens verksamhet och deras arbete med metoden Agroforestry och projekt i Afrika.

HÖJDPUNKTER – MILJÖ OCH KLIMAT 2024

- Byte inom gravstenssortimentet med ökat utbud av gravsten av nordisk granit.
- 6 nya elbilar.
- Medarbetare på transportkontoren genomgår utbildning i sparsam körning.
- Fler kistmodeller uppfyller våra egna kriterier för miljökistor och vi utökar sortimentet med Orbit-kistan, en lättviktskista med minskad materialåtgång och helt utan metall.
- Vi påbörjar en beräkning av vår totala klimatpåverkan i hela värdekedjan, för att skapa förutsättningar för aktiviteter.

Personal och socialt ansvarstagande

Fonus, Familjens Jurist samt övriga dotterbolag har cirka 890 medarbetare i sin verksamhet. Vi arbetar enligt våra gemensamma ledord Samarbete, Omtänksamhet, Mod och Affärsmässighet (SOMA). Orden vägleder oss som verksamhet och medarbetare i relation till varandra, andra parter och vid beslut. Ledorden skapar också grunden för en värderingsstyrd företagskultur och ska genomsyra allt vi gör. SOMA lanserades 2023, och under 2024 har implementerings- och uppföljningsarbetet fortsatt.

En förutsättning för att kunna möta våra kunders behov är medarbetare som trivs. För att skapa en nära, aktiv och ständig dialog kring medarbetares arbetsmiljö arbetar vi löpande med det systematiska arbetsmiljöarbetet och använder pulsmätningar. Här kan medarbetare anonymt svara på frågor om sin arbetsmiljö, vilket öppnar för dialoger kring det som i stunden upplevs som prioriterat. Efter tidigare tester i delar av organisationen, omfattas sedan 2024 i stort sett alla medarbetare i den svenska organisationen. Vi erbjuder också ett generöst friskvårdsbidrag på 4 000 kronor per år till våra medarbetare.

Samhällsengagemang

Som ekonomisk förening, ägd av över tusen olika organisationer, har Fonus en stark förankring i många delar av samhället. Vår verksamhet fyller också en samhällsviktig funktion. Vi finns genom båda verksamhetsområdena på många ställen i Sverige och Norge, en lokal närvaro som ofta är viktig på en mindre ort.

Under 2024 startade Fonus begravningsverksamhet det vi kallar *Gemenskapsfika*. När en nära anhörig har gått bort och begravningen och det praktiska är över, kan en tomhet och ensamhet infinna sig. Det kan då vara skönt och givande att få

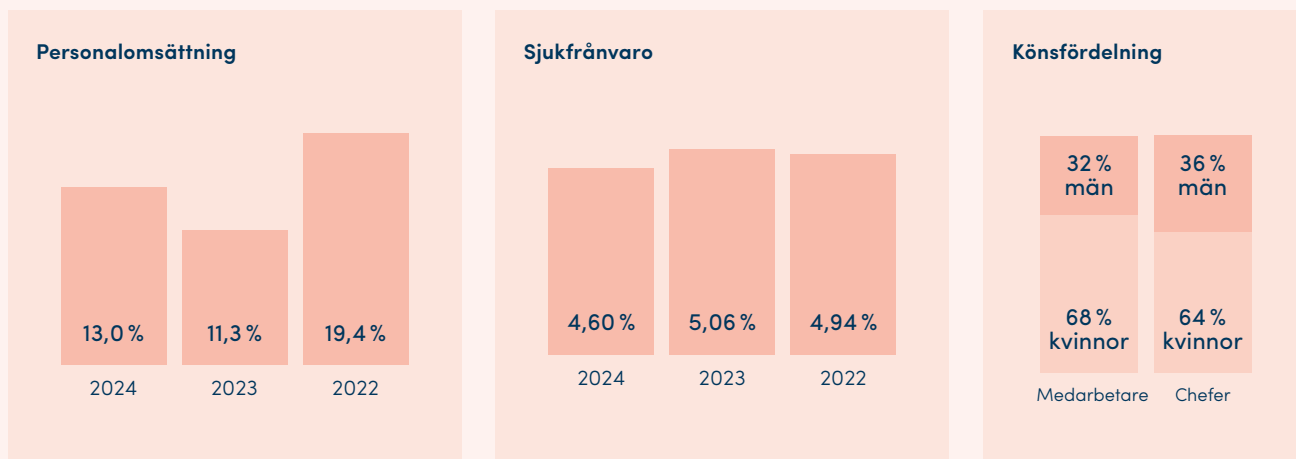
prata med andra som har varit med om samma sak. Därför har Fonus startat upp träffar, där vi bjuder in personer som tidigare har anlitat oss för att arrangera en begravning. Tillsammans med en lokal kundrådgivare träffas vi för att fika och prata, helt förutsättningslöst och med syftet att möta andra i samma situation.

Familjens Jurist har också visat sitt starka engagemang för barnens situation vid separationer och skilsmässor. Genom utarbetandet och användandet av en arbetsmodell för att alltid ha barnens rätt i fokus, vill vi verka för mer långsiktigt hållbara lösningar för alla som berörs.

HÖJDPUNKTER – PERSONAL OCH SOCIALT ANSVARSTAGANDE 2024

- Verktyget Winningtemp införs i hela organisationen och skapar möjlighet för kontinuerlig och löpande dialog kring arbetsmiljö.
- Gemenskapsfika startas upp inom begravningsverksamheten.
- 28 035 ljus tändes i årets ljusständning vid allhelgonahelgen.
- Vi arbetar aktivt med föreläsningar inom både begravningsverksamhet och juridisk verksamhet, för att sprida kunskap inom våra respektive områden.
- Familjens Jurist börjar utveckla, med stöd från Vinnova, den första AI-boten "AI-juristen" som tar sikte på juridisk rådgivning till konsument. Den digitala tjänsten gör juridisk rådgivning mer effektiv och tillgänglig för fler.

Graferna ovan gäller Sverige, ej Norge.

Motverkande av korruption

Fonus tar avstånd från alla former av korruption, vilket är tydligt både via Fonus Uppförandekod och Inköspolicy. Detta stöds ytterligare genom inköpsprocessen, som beskriver våra inköps- och upphandlingsförfaranden. Inköpsprocessen omfattar också rutiner för uppföljning av leverantörer, med syfte att identifiera och minska eventuella hållbarhetsrelaterade risker.

Familjens Jurist omfattas till vissa delar av penningtvättslagen. Policyn mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt interna instruktioner, rutiner och processer säkerställer ett arbetssätt som ska förhindra att verksamheten utnyttjas för ekonomisk brottslighet. Policyn samt en riskbedömning kopplad till distributionskanaler, samarbetspartners och geografiska faktorer, är beslutad av Familjens Jurists styrelse.

Respekt för mänskliga rättigheter

I arbetet för att stärka mänskliga rättigheter och bidra till målen inom Agenda 2030 uppfylls kan särskilt två initiativ nämnas som har stor potential att göra samhällsnytta.

Familjens Jurist utvecklar, med stöd från Vinnova, den första AI-boten "AI-juristen" (artificiell intelligens) som tar sikte på juridisk rådgivning till konsument med hjälp av AI. Den nya tjänsten kommer på sikt att revolutionera juridisk rådgivning samtidigt som den bidrar till FN:s globala mål för hållbar utveckling. AI-juristen stärker hållbar infrastruktur och innovation och den digitala tjänsten gör juridisk rådgivning mer effektiv och tillgänglig, vilket förbättrar rättssäkerheten. Projektet erbjuder prisvärd juridisk hjälp oavsett socioekonomisk bakgrund. Tjänsten kommer att vara

tillgänglig dygnet runt och kommunicerar på flera språk, vilket gör juridiken mer inkluderande. AI-juristen är en innovation som kan skapa en mer rättvis och hållbar framtid för alla.

Familjens Jurist har också fortsatt visat sitt starka engagemang för barnens situation vid separationer och skilsmässor och arbetar med en unik och barncentrerad arbetsmetod som revolutionerar sättet att hantera vårdnadstvister. Juristerna är utbildade i barnkonventionen och erbjuder specialiserat stöd för att säkra barnets bästa, både i och utanför rättsalen. Under året har ett samarbete med Barnduken initierats som resulterat i Separationsduken, ett verktyg för barn och föräldrar att diskutera frågor om föräldrarnas separation och frågor om vårdnad på ett strukturerat sätt.

Vi ser få och små risker kopplade till brott mot mänskliga rättigheter, relaterat till hela vår verksamhet. Frågan om mänskliga rättigheter ingår i koncernens inköpsrutiner och genom den uppförandekod som alltid ska bifogas avtal med leverantörer och samarbetspartners.

Ekonomiskt ansvarstagande

Fonus ekonomisk förening är en stabil och långsiktig organisation som har kundernas och ägarnas intresse i centrum. I vår ekonomiska redovisning finns mer information om de ekonomiska nyckeltalen. Ägarorganisationerna får varje år utdelning på sitt insatskapital, vilken årligen beslutas av föreningsstämman och har de senaste åren varit 4 %.

Fonus Placeringspolicy anger hur vi får placera våra likvida medel och det ska ske ansvarsfullt, minst enligt Swedbank Roburs grundläggande policy för ansvarsfulla investeringar.

Målutfall och nyckelindikatorer

Väsentligt område	Mål 2030 ¹	Mål 2024	Indikator/Utfall 2024	Hantering och aktiviteter
Klimatpåverkan från transporter, resor och energi 	Vi ska minska vårt klimatavtryck inom transport, energi och resor med 25 % jämfört med 2019	-16 % jämfört med basåret 2019	-7 % (-104 ton CO ₂ e) ² (2023: -15 %)	- Eldrivna bilar - Reseriktlinjer - Biobränsle flyg - Förnybar el från vattenkraft - Tankning av HVO100 - Kartläggning av energikällor för elavtal som inte omfattas av ramavtalet
Produkters miljö- och klimatpåverkan 	100 % miljökistor och miljöurnor 100 % stenar av nordisk granit	38 % miljökistor 30 % stenar av nordisk granit	39 % miljökistor ³ (2023: 29 %) 38 % gravstenar av nordisk granit (Nytt mål 2024)	- Helt nytt sortiment för gravstenar av nordisk granit lanseras - Fler kistmodeller omfattas av de egna kriterierna för miljökista
Hållbarhetsaspekter i tidigare led 	100 % av alla centrala leverantörer i avtalsdatabas och samarbetspartners är dokumenterat riskbedömda och hållbarhets-säkrade, samt utvärderade ur ett hållbarhetsperspektiv	Inget formulerat mål för 2024	66 %, andel hållbarhets-säkrade centrala avtal ⁴ (2023: 75 %)	- Kravställning på leverantörer via avtal - Rutiner för löpande riskbedömningar och uppföljningar - Inköpsprocesser och inköps-handbok
Arbetsmiljö och arbetsvillkor Kompetens och engagemang 	Vi har en balanserad arbetsplats för medarbetare (hälsa, privat/jobb) Vi ska ligga på eller över Winningtemps totala index	Inget formulerat mål för 2024	7,8 årssnitt i verktyget Winningtemp (Nytt mål 2024)	- Systematiskt arbetsmiljöarbete - Sjukvårdsrådgivning via Falck - Lunchförmån - Uppföljning och utredning av tillbud och olyckor - Chefsutbildningar - Pulsmätningar
Jämställdhet och mångfald 	Vi ska vara en jämställd organisation vilket också ska återspeglas i chefsled; 60 % kvinnor och 40 % män hos medarbetare och chefer	Inget formulerat mål för 2024	Fördelning medarbetare: 68 % kvinnor, 32 % män. Fördelning chefer: 64 % kvinnor, 36 % män.* (2023: Fördelning medarbetare: 67 % kvinnor, 33 % män. Fördelning chefer: 59 % kvinnor, 41 % män.)*	- Kompetensbaserade rekryteringar - Utveckling av arbetsgivarvarumärket
Samhällspåverkan 	Övergripande viljeriktning; vi ska vara en positivt påverkande aktör i samhället ⁵	Mediala exponeringar som mått på hur väl vi når ut med vårt arbete till allmänheten 1 000 st Fonus 1 300 st Familjens Jurist	Mediala exponeringar: 893 st Fonus 2 345 st Familjens Jurist (Nytt mål 2024)	- Konfliktdämpande arbete med fokus på barnkonsekvensanalys vid separationsärende - Användning av skilsmäso-kompassen, för att lindra konflikter vid separationer - Gemenskapsfika för att bidra till social samvaro för personer som förlorat en anhörig - Samarbete med kooperativa organisationer och andra ideella organisationer

* Gäller Sverige, ej Norge.

- 1) I hållbarhetsstrategin beslutad 2024 finns ett antal övriga mål som inte relaterar direkt till dessa väsentliga frågor, samt ett antal ej ännu kvantifierade mål.
- 2) Omfattar elanvändning och uppvärmning av kontorslokaler, fabrikslokal samt de större lager som det finns informationsunderlag för. Utgångspunkt för beräkning är känd elanvändning hos kontor med ramavtalsknutet abonnemang. För övriga har elanvändning beräknats utifrån en schablon som är baserad på den kända förbrukningen, förutom där elkälla har kunnat kartläggas. Ombud, garage/garageplatser och mindre lager exkluderas. I beräkningarna av klimatpåverkan från egna transporter och tjänsteresor ingår transporter med egna bilar, tåg och flygresor samt hotellövernattningar som registreras via reseportalen samt rapporterats från verksamheten i Norge. Det inkluderar ej taxiresor eller resor med kollektivtrafik. Utöver detta kan det förekomma resebokningar som inte skett genom gemensam resebyrå och då inte inkluderats i underlaget. Beräkningarna för transporter med egna (leasade) fordon är baserade på allt som registreras via leasingbolaget. Emissionsfaktorer ses över årligen, vilket påverkar utfallet. Justeringar bakåt görs för

ändrade beräkningsmetoder men inte för emissionsfaktorer som ändras över tid såsom bränslets emissionsfaktorer. På sidan 11 finns även faktiska förändringar i uppmätt och beräknad elenergianvändning från våra kontor, bränsleförbrukning samt km flygresor och km körda mil med privat bil, för att ge en rättvisande bild av faktorer vi själva kan påverka. Klimatpåverkan från uppvärmning är beräknat utifrån de uppgifter om yta som finns samt en beräkning av okända kontor utifrån detta.

- 3) Avser kistor sålda från Falköping Träindustri till begravningsverksamheten inom Fonus.
- 4) Hållbarhetssäkrade avtal innebär att det till avtalet har bifogats allmänna bestämmelser, hållbarhetspolicy och uppförandekod. Den procentuella andelen avser centrala avtal som finns sparade i koncernens avtalsdatabas och som signerats under 2024. Inkluderar ej Norge. Hyresavtal eller lokala avtal inkluderar inte.
- 5) Indikatoren här avser ett övergripande mått av den väsentliga frågan. I hållbarhetsstrategin uppdaterad 2024 finns också ett antal specifika mål kopplade till angivna aktiviteter.

Förändringar från tidigare rapporter

För 2024 har underlaget gällande okända elavtal (som ej kunnat införlivas i koncernens ramavtal) förbättrats och ett antal av kontoren har gett underlag för vilken elkälla som används. Under året har också ytuppgifter gällande många lokaler uppdaterats, varvid värmeberäkningarna förbättrats.

Under året förvärvades ett antal verksamheter, varav den största består av 13 begravningskontor.

Klimatberäkningar

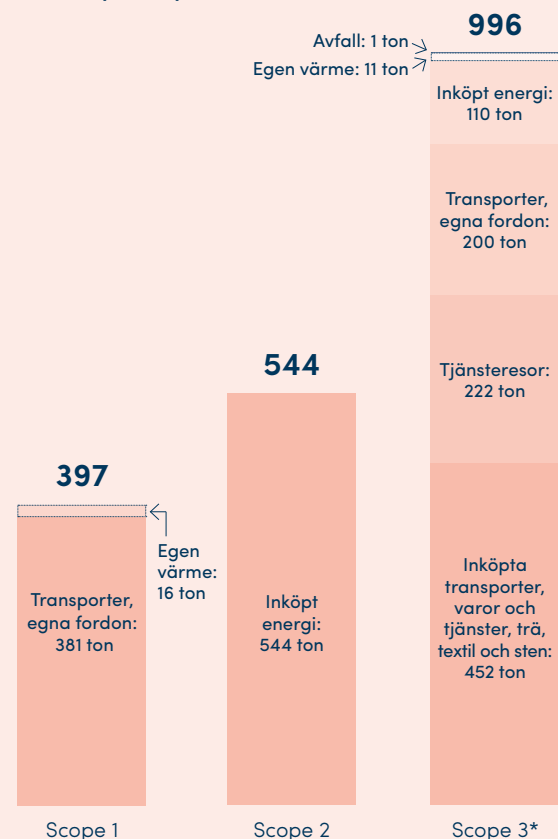
Klimatpåverkande utsläpp har utifrån tillgängliga faktaunderlag beräknats enligt GHGP (Greenhouse Gas Protocol), en standard för kartläggning, beräkning och rapportering av växthusgasutsläpp. Standarden delar upp utsläppen i tre områden, så kallade scope. I beräkningarna omfattas:

Scope 1: Egna/leasade fordon, värmeproduktion i värmepanna och kylanläggningar på Falköping Träindustri.

Scope 2: Energi- och värmeanvändning i egna och hyrda lokaler.

Scope 3: Tjänsteresor med tåg och flyg, hotellövernattningar, transporter med egen bil som sker i tjänsten, in- och utleveranser från Falköping Träindustri som utförs av fabriken inhyrda åkeri och extern transportfirma, samt inleverans av träråvara och textil till kistproduktionen. Även import och distribution av nya och textkompleterade gravstenar till Sverige från två av de större leverantörerna inkluderas (står för cirka 46 % av antalet sålda stenar eller textkompleteringar). Avfall från kontor och produktion, transporter av trycksaker till kontor, produktion av inköpta IT-produkter, påverkan från serveranläggning, kontorsprodukter samt uppströms produktion av bränsle och energi ingår också i scope 3. Beräkningsunderlaget har varierande kvalitet och vissa underlag omfattar endast koldioxidberäkningar, ej ekvivalenter.

Ton CO₂e per scope

*Scope 3 omfattar den kända påverkan som har kunnat kartläggas utifrån tillgängliga data.

Källor för emissionsfaktorer:

GOV.UK (2024), Trafikverket (2022), The International Energy Agency (IEA) (2024), Energimarknadsinspektionen (Ei) (2023), Energiföretagen (2023), Apple (2022, 2023), Refurbed (2023), SJ (2025), Network for Transport Measures (NTM) (2024), Leverantörers uppgifter.

Styrningsrapport 2024

Fonus ekonomisk förening har antagit och följer *Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag*. Syftet med koden är att främja medlemsdialogen och de demokratiska beslutsprocesserna och att öka transparensen samt öppenheten i styrelsens ledningsarbete. Här förklaras hur föreningens styrelse säkerställer att de åtta principerna i koden efterlevs. Varje avsnitt inleds med den kooperativa kodens lydelse.

Princip 1: Syfte och medlemsnytta

Styrelsen ska säkerställa att företagets syfte, värdegrund och strategier utgår från medlemmarnas mening och att företaget långsiktigt levererar medlemsnytta.

Styrelsen ska säkerställa att företaget har en öppen kommunikation med medlemmar, medarbetare och andra intressenter, lägga fast riktlinjer för företagets uppträdande i samhället och ange vilka regelverk och principer som företaget följer.

I och med 1900-talets utveckling och urbanisering uppstod nya behov och traditioner när det gäller begravningar. De förändrade begravningstraditionerna gjorde att fler anlätade experthjälp för att ordna med begravningen. Vad som ansågs vara en värdig begravning var dock inte självklart och den oklara situationen utnyttjades av oseriösa aktörer på begravningsmarknaden. Folkrörelserna tog frågan på allvar och lösningen blev att det etablerades koooperativa begravningsföreningar. Den första begravningsföreningen grundades 1945 i Stockholm och följdes av fler verksamheter i hela landet. År 1969 beslöt begravningsföreningarna i Stockholm, Västmanland och Dalarna samt Folkrörelsernas begravningsförening i Uppsala och Gävleborgs län att gå samman. Den nya storföreningen antog namnet Begravningsföreningen Fonus.

Fonus har verksamhet i både Sverige och Norge med flera dotterbolag. Ett exempel är Familjens Jurist, som är Sveriges största juristbyrå inom familjerätt.

Föreningens ändamålsparagraf lyder: *Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen och i enlighet med kooperativa principer i allmänhetens tjänst driva begravningsrörelse och juridisk verksamhet samt annan därmed sammanhängande verksamhet. Föreningen ska främja god begravnings sed.*

Föreningen är politiskt och religiöst obunden. Till medlemmar i föreningen kan antas organisationer och företag, som vill främja föreningens ändamål, verksamhet och utveckling.

Medlemsnytta ges genom årlig återbäring på insatskapitalet samt genom att våra ägarorganisationers medlemmar kan nyttja förmåner hos Fonus, dess begravningsbyråer under eget varumärke samt Familjens Jurist.

Föreningen hade vid utgången av 2024, 1 106 ägare.

Som ägare finns kooperativa företag, bostadsrättsföreningar, fackliga organisationer och en mängd andra intresseföreningar.

Ledorden visar vägen

Föreningens ledord: *samarbete, omtänksamhet, mod och affärs-mässighet*, guidar och vägleder oss och våra beteenden i vardagen. Ledorden bidrar till att främja föreningens identitet, kultur och lägger grunden för en öppen kommunikation som vi delar med våra kunder.

Regelverk och principer

Styrelsen går varje år igenom och justerar vid behov arbetsordningar, angelägna dokument som Uppförandekod och policyer som t ex. Inköspolicy och Visselblåsarpolicy som omfattar hela Fonuskoncernen.

I hållbarhetsrapporten presenteras koncernens policydokument och hur de styr de olika delarna av verksamheten mer detaljerat.

Begravningsverksamheten under varumärket Fonus är certifierad enligt den internationella kvalitetsledningsstandarden ISO 9001, vilket säkerställer att kunden och dess uppdrag alltid är i fokus, oavsett vilken av Fonus begravningsbyråer som anlitas i Sverige.

Fonus kistproduktion i Falköping är certifierad enligt miljöledningsstandarden ISO 14001. Miljöcertifieringen innebär att vi ständigt arbetar med att förfinas och förbättra miljöarbetet i Falköpings träindustri.

Kommunikation med medlemmarna

Inom de parlamentariska processerna sker löpande kommunikation med ägare och förtroendevalda. Ett nytt e-post-verktyg är nu på plats vilket har bidragit till än bättre möjligheter att på ett effektivare och bättre sätt kunna kommunicera föreningens medlemsförmåner, nyheter med mera.

Sedan 2019 bjuder styrelsen in till en årlig ägarträff, vilket är ett tillfälle till information och dialog med ägare, styrelse och företagsledning. Syftet med ägarträffarna är ett tillfälle för dialog där ägarna får information om föreningen och också ges tillfälle att komma med tankar och idéer men också få svar på eventuella frågor. Träffarna är digitala och var 2024 uppdelade enligt

föreningens åtta affärsdistrikt, samt förlagda på kvällstid, vilket var ett resultat av en inkommen motion.

Deltagarna vid 2024 års träffar fick en fördjupning om föreningens hållbarhetsresa kopplat till våra mål och hur vi utvecklat försäljningen av gravsten av nordisk granit. Föreningens fonusråd hade en grundlig genomgång av Fonus parlamentariska organisation samt presenterade föreningens medlemsförmåner. Träffarna hade över 150 deltagare, där flera av de ägarorganisationer som deltog gjorde det för första gången. Utvärderingen visade att både benägenheten att rekommendera träffarna och nyttan av att delta ökat sedan föregående år.

Princip 2: Demokratiska processer

Kooperativa företag har demokratiska processer där medlemmarnas mening får ett tydligt genomslag. Processerna ska på ett öppet och transparent sätt främja medlemmarnas medverkan i olika forum och ge möjlighet till påverkan och insyn i verksamheten. Medlemmarna utser också representanter till de högsta beslutande organen. Styrelsen ska kontinuerligt utvärdera företagets demokratiska organisation och vid behov initiera förändringar.

Distriktsindelning

Ordinarie distriktsstämma hålls årligen i samtliga distrikt och varje medlem äger rätt att representeras av ett ombud. Därutöver äger varje medlem rätt att representeras av ytterligare ett ombud för var tionde andel à 1 000 kr. Antal distrikt har sedan 2022 varit 17 då Malmfälten och Norrbotten slogs samman till ett gemensamt distrikt.

På distriktsstämman görs följande val:

- Val av ledamöter i fonusrådet
- Val av distriktets stämmoombud och suppleanter till föreningsstämman
- Val av ledamöter till distriktsstämmans valberedning

Distriktsstämman yttrar sig bland annat om årsredovisning och revisionsberättelse samt om motionerna till föreningsstämman.

Vid distriktsstämmorna 2024 deltog nästan 250 ombud från våra ägare och det valdes totalt 162 poster av förtroendevalda.

Fonusråd

Fonusrådets roll är att ge stöd för kooperativa värderingar i besluten som fattas i olika delar inom Fonus ekonomisk förening. Detta görs genom samverkan med styrelse, företagsledning och distrikten.

Ledamöterna deltar på distriktsstämman i sitt parlamentariska distrikt där de redovisar om sitt arbete under året. Fonusråden står också som värd för ägarträffarna.

Medarbetarna och den parlamentariska verksamheten

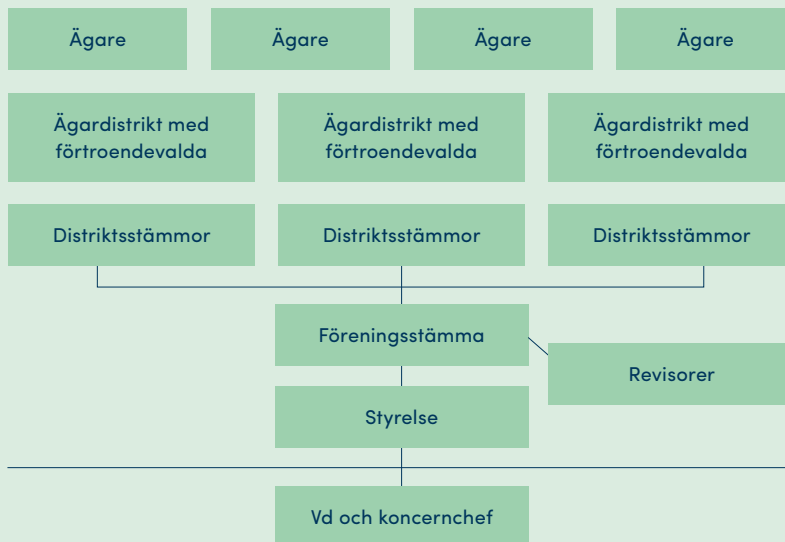
En utbildning om den parlamentariska organisationen och dess betydelse i affärsverksamheterna är obligatorisk för alla anställda. Den syftar till att öka kännedomen om hur föreningen ägs och betydelsen av den parlamentariska organisationen med ägare och förtroendevalda, de olika beslutande organen samt medlemsförmånerna.

Fonus 17 parlamentariska distrikt

Fonus parlamentariska organisation

- 1 106 ägarorganisationer
- 17 distrikt
- En valberedning i varje distrikt
- 17 stämmor på våren
- Föreningsstämma i maj
- Högsta beslutande organ med 69 ombud som företräder samtliga medlemmar
- Föreningsstämman väljer styrelse, revisorer och valberedning
- Styrelsen väljer vd och koncernchef

Föreningsstyrelsen bestämmer antalet ledamöter i fonusrådet och mandatperioden är ett år. Under 2024 fastställdes antalet till 1 ledamot per parlamentariskt distrikt. 17 personer valdes men 1 ledamot valde sedan att lämna sitt uppdrag. För fonusråd väljs inga suppleanter, då de arbetar som en grupp.

Under året har ledamöterna bland annat deltagit i en workshop om hur vi kan fortsätta utveckla den parlamentariska organisationen samt bidragit med idéer om hur vi kan öka ägarnas engagemang i Fonus.

Medverkan på styrelsens strategidag

Ledamöterna i fonusrådet har efterfrågat möjlighet till mer dialog och samverkan med ägarorganisationerna. För att tillmötesgå önskan har styrelsen under 2024 reviderat arbetsordningen och därmed öppnat upp för detta.

Precis som 2023 fick ledamöter ur fonusrådet delta på styrelsens strategidag. I år utökades dessutom medverkan från två till fyra ledamöter. Tillsammans med styrelse, koncernledning, valberedning samt förtroendevalda revisorer diskuterades angelägna frågor utifrån strategi, vision och framtid.

Motioner

Medlem som vill ha ett ärende behandlat på ordinarie föreningsstämma ska senast den 31 december lämna sin motion skriftligt till föreningsstyrelsen. Uppmaning att skriva motioner förmedlas genom e-postutskick till ägarna samt på Fonus hemsida.

Till stämman 2024 inkom tre motioner. Motionerna togs först upp på distriktsstämmorna för yttrande och därefter till föreningsstämman som beslöt att bifalla styrelsens yttrande.

Princip 3: Medlemmarnas deltagande i företagets värdeskapande

Den kooperativa affärsmodellen utgår från att medlemmarna deltar i företagets värdeskapande genom två roller, en affärsrelation och en ägarrelation.

Styrelsen ska säkerställa att dessa relationer är utformade så att de främjar medlemmarnas ekonomi, engagemang och lojalitet.

Ägarrelationen består av att föreningar och sammanslutningar, som vill främja föreningens ändamål, verksamhet och utveckling, erlagt en insats om minst 1 000 kronor och erhållit medlemskap i Fonus ekonomisk förening.

Affärsrelationen består av att ägaren erhåller årlig utdelning på sitt insatta kapital samt att ägarens medlemmar har möjlighet att nyttja en rad medlemsförmåner hos Fonus begravningsverksamhet samt Familjens Jurist. Familjens Jurist och Fonus begravningsverksamhet erbjuder även ägarorganisationerna kostnadsfria föreläsningar om tjänsteerbjudandet och medlemsförmånerna, förutsatt att minst 25 personer närvarar.

Föreningsstämman i maj fastställde utdelningen för 2023 till 4 %. Utdelningen om totalt 602 983 kr utbetalades till våra ägare i juni 2024.

Vi är glada över att det nya arbetssättet, som innebär att alla kunder i samband med kundmötet får frågan om de är medlemmar i en ägarorganisation, fortsätter att bidra till ett ökat nyttjande av medlemsförmånerna. Medlemsförmånen för gravsten lyfter

vårt engagemang för hållbarhet och gäller vid beställningar av gravsten av nordisk granit. Under slutet av 2024 gick vi över till att till stor del erbjuda sten av nordisk granit. Det utökade sortimentet tillsammans med ett förbättrat planeringsverktyg för gravsten på våra hemsidor, där kunden själv kan planera gravstenen, ökar medlemsnyttan ytterligare.

Familjens Jurist har som ambition att göra juridiken tillgänglig för alla och som ett led i det gjordes det en kraftig prissänkning under hösten 2024 på de vanligaste digitala gör det själv-tjänsterna i onlinetjänsten. Kombinerat med medlemsförmånen om 25 % i prisavdrag är, som exempel, kostnaden för framtidsfullmakt för våra ägares medlemmar nu endast 371 kronor. Jämfört med tidigare ordinarie pris som var 1 495 kronor.

Fonus Norge

Under 2024 har LO favor inträtt i Fonus ekonomisk förening, vilket möjliggjort att ytterligare en miljon medlemmar nu har rätt till våra medlemsförmåner. Fonus har i dag sex norska ägarorganisationer, vars medlemmar får särskilda förmåner hos Fonus Norge. Fonus Norge har kontakt med partneransvariga i ägarorganisationerna och tittar hela tiden på olika sätt att samarbeta. Fonus kan som exempel finnas med i deras medlemstidningar och erbjudanden presenteras på medlemmarnas hemsidor.

En av de norska ägarorganisationerna, OBOS, bedriver verksamhet i Sverige och når ut med Fonus och Familjens Jurists förmåner även till sina svenska medlemmar.

Medlemsförmåner hos Fonus och begravningsbyråer under eget varumärke

- 500 kronor prisavdrag vid beställning av begravning, alternativt 750 kronor om den avlidna även har fyllt i Vita Arkivet.
- 750 kronor prisavdrag vid beställning av gravsten tillverkad av nordisk granit.

Nyttjade medlemsförmåner hos Fonus och begravningsbyråer under eget varumärke

	2024	2023
Medlemsrabatterat belopp ex moms	9 259 900 kr	5 594 041 kr
Antal medlemsrabatterade ärenden	21 410 st	13 225 st
Andel medlemsrabatterade ärenden	80,49 %	49,67 %

Medlemsförmåner hos Familjens Jurist

- 25 procent prisavdrag på digitala tjänster.
- 1 500 kronor prisavdrag på arvskifte och dödsboförvaltning med jurist.
- 750 kronor prisavdrag på bouppteckning med jurist.
- 500 kronor prisavdrag på alla övriga tjänster med jurist (gäller inte rättshjälp/rättsskydd).

Medlemsförmåner nyttjade inom fysisk juridik hos Familjens Jurist

	2024	2023
Medlemsrabatterat belopp ex moms	282 759 kr	545 029 kr
Antal medlemsrabatterade ärenden	661 st	650 st
Andel medlemsrabatterade ärenden	1,50 %	1,70 %

Princip 4: Stämman

Stämman ska förberedas och genomföras på ett sådant sätt att goda förutsättningar skapas för medlemmarna att utöva sina medlemsrättigheter.

På stämman väljs en eller flera personer med uppdrag att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv och lägga fram en granskningsrapport till stämman.

Föreningsstämman – högsta beslutande organ

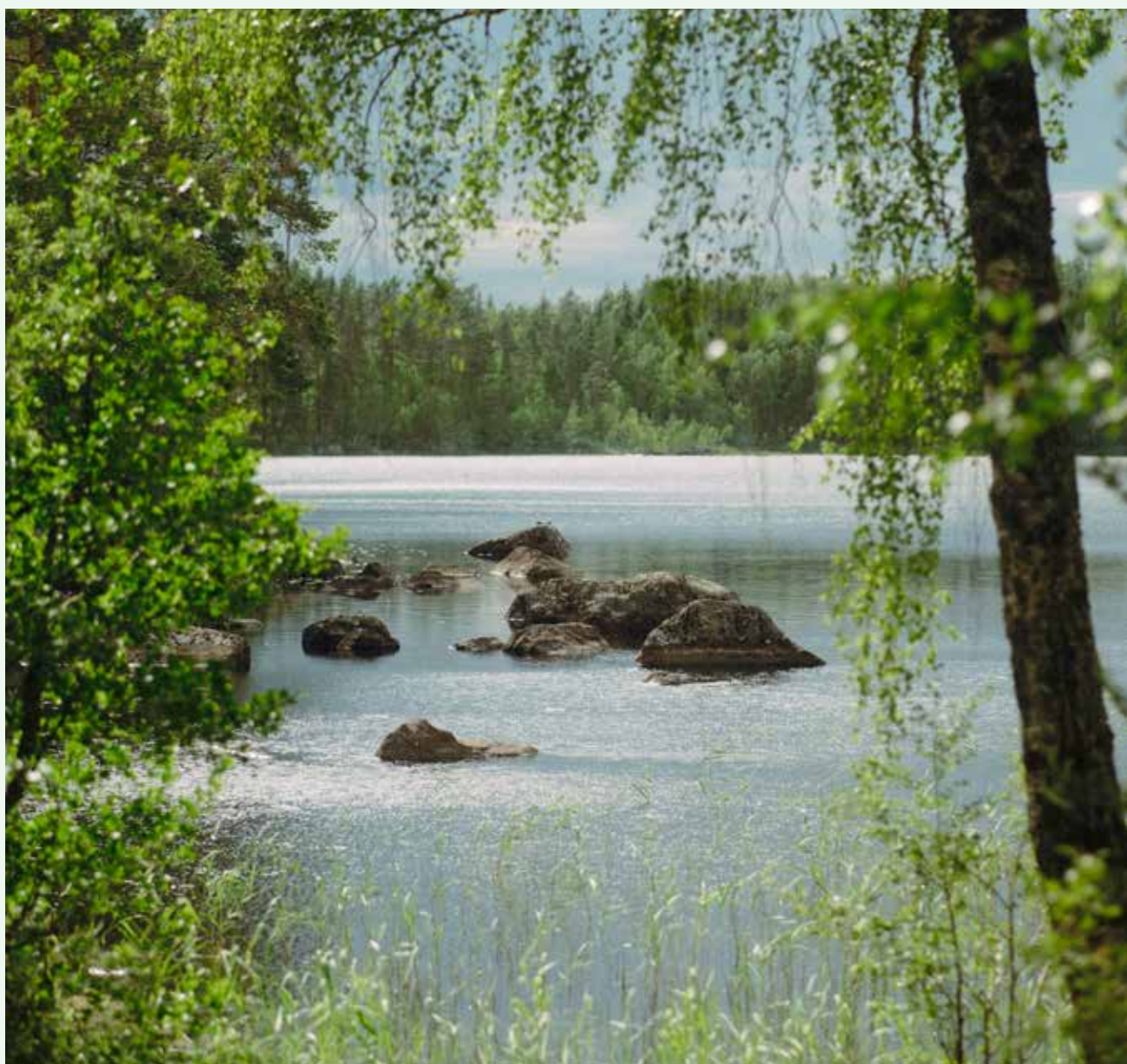
Föreningsstämman utgörs av de stämmombud som valts vid distriktsstämmorna. De beslutar för samtliga medlemmars räkning. Varje stämmombud har en röst vid stämman och antalet stämmombud är 69, där varje distrikt har rätt till ett mandat. Fördelning av övriga mandat görs genom proportionell beräkning, varvid mandaten fördelas efter antalet medlemmar i respektive distrikt i förhållande till samtliga medlemmar i föreningen.

Föreningsstämma 2024

Ordinarie stämma hölls den 22 maj på Posthuset i Stockholm. Ylva Wessén, vd och koncernchef på Folksam, var inbjuden som gästtalare. Hon betonade bland annat vikten av att samverka inom de kooperativa företagen. Hon lyfte också fram Folksams Juristförsäkring och det positiva samarbetet med Familjens Jurist.

På stämman valdes styrelse, förtroendevalda revisorer som granskar verksamheten ur ett medlemsperspektiv, revisionsbyrå samt föreningsstämmans valberedning. Föreningsstämman fastställde årsredovisning samt beslutade om utdelning på medlemsinsatserna, ansvarsfrihet för styrelse och vd, inkomna motioner samt arvoden. Granskare ur ett medlemsperspektiv framlade sin granskningsrapport enligt *Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag*.

Medlemmarna företrädde av 60 närvarande stämmombud.

Princip 5: Valberedningen

Samtliga val till styrelse, revisor och till andra förtroendeuppdrag ska ske transparent och vara förberedda genom en strukturerad valberedningsprocess. Valberedningen ska också lämna förslag till arvoden för förtroendevalda.

Valberedningar kan förekomma på flera nivåer i organisationen och varje valberedning ska ha riktlinjer för sitt uppdrag. Valberedningens ledamöter ska, oavsett hur de utsetts, tillvarata företagets och medlemmarnas intresse.

I föreningen väljs en grupp valberedare i varje parlamentariskt distrikt samt föreningsstämmans valberedning. De arbetar efter riktlinjer i form av arbetsordningar för respektive roll samt föreningens stadgar, och arbetet sker genom en strukturerad process som inleds under hösten före stämmorna.

Valberedning vid distriktsstämma

Ordinarie distriktsstämma utser en valberedning med minst 2 och högst 5 ledamöter. Valberedning utses för tiden fram till dess nästa ordinarie stämma hållits. Ledamöterna är nominerade av Fonus medlemmar och deras uppdrag är att utifrån nomineringar och eget arbete identifiera och föreslå personer till fonusråd och ombud samt ersättare till föreningsstämman. Vid distriktsstämmorna 2024 valdes 38 valberedare fördelade på våra 17 distrikt.

Föreningsstyrelsen upprättar och fastställer arbetsordning för distriktsstämmans valberedning.

Valberedning vid föreningsstämma

Ordinarie föreningsstämma utser en valberedning med minst tre och högst fem ledamöter. Ledamöterna är nominerade av Fonus medlemmar och valberedningen utses för tiden fram till dess nästa ordinarie stämma hållits. Det är styrelsen som lägger fram förslag till val vid stämman.

Föreningsstämmans valberedning har det viktiga uppdraget att identifiera och föreslå personer till Fonus styrelse och förtroendevalda revisorer.

En valberedningsledamot bör vara aktiv medlem eller anställd i en av Fonus ägarorganisationer och/eller ha god förankring i sin organisation och ett brett kontaktnät. Samtliga ägarorganisationer kan nominera ledamöter och styrelsen lägger fram förslag till stämman.

Valberedningen har under 2024 bestått av fem ledamöter, varav en nyvald. Nyvalda valberedningsledamöter ska genomgå utbildning som Fonus erbjuder för att kunna fullfölja uppdraget. De förväntas tillägna sig goda kunskaper om verksamheten inom Fonuskoncernen, den parlamentariska organisationen, den kooperativa idén, stadgar, arbetsordning och styrande dokument som är relevanta för uppdraget.

I slutet av september deltog valberedningens ledamöter på styrelsens strategidagar. Detta för att få möjlighet att träffa styrelsens ledamöter inför styrelsekartläggningen och för att få en inblick i styrelsens arbete samt hur de ser på verksamheten på längre sikt.

Valberedningen arbetar främst med ett affärsmässigt fokus men beaktar även mångfald, jämställdhet, geografisk spridning och fördelning bland olika ägarorganisationer.

I sitt arbete med att identifiera de kompetenser som efterfrågas för att få en väl sammansatt styrelse tar valberedningen årligen del av den styrelseutvärdering som genomförs. Valberedningen har också dialog med styrelseordföranden. Även vd:ns och företagsledningens utmaningar i det operativa arbetet beaktas.

Utöver att behandla inkomna nomineringar genomför valberedningen egna sonderingar hos Fonus ägarorganisationer för att trygga ovan nämnda kriterier.

Föreningsstyrelsen upprättar och fastställer arbetsordning för föreningsstämmans valberedning. Under året har förändringar skett med ett förtydligande om att kontakta samtliga nominerade kandidater till styrelsen och förtroendevalda revisorer.

Valberedningens möten under året

2024	10 jan	26 feb	21 mar	22 maj	17 jun	25 sep	23 okt	18 dec
	Möte	Möte	Möte	Möte samt föreningsstämma	Möte	Möte	Möte	Möte
Anders Olson, ordförande	✓	✓	✓	Omval	✓	✓	✓	✓
Harriet Hedlund	✓	✓	✓	Omval	✓	✓	✓	✓
Bertil Hallén	✓	✗	✓	Omval	✓	✓	✓	✓
Christian Bengtzeli	✓	✓	✓	Omval	✓	✓	✓	✓
Ann-Kristine Johansson	✓	✓	✓	Avgående				
Nina Fitinghoff				Nyval	✓	✓	✓	✓

Närvarande

Frånvarande

Princip 6: Styrelsen

Styrelsens kompetens ska vara anpassad till verksamhetens komplexitet och omfattning. Förutom medlemmar i föreningen ska styrelsen vid behov även ha externa ledamöter som tillför ytterligare kompetens.

Styrelsens ordförande leder styrelsens arbete och ansvarar för att styrelsen arbetar på ett effektivt sätt. Ordföranden ska på ett objektivt sätt främja en öppen debatt och konstruktiva diskussioner inom styrelsen. Varje ledamot ska agera självständigt och med integritet.

Föreningsstämman väljer styrelseordförande samt ytterligare minst åtta och högst tolv ledamöter. Ordförande och ledamöter väljs för tiden fram till utgången av nästa ordinarie föreningsstämma. Valbar till uppdrag som styrelseledamot är person som enligt lag är ställföreträdare för en medlem eller innehar uppdrag som ledamot eller suppleant i en juridisk person som är medlem i Fonus. Utöver detta kan föreningsstämman välja upp till två ledamöter som inte uppfyller kraven i föregående mening.

Styrelsens sammanträden och beslut under året

Under året har det genomförts fyra fysiska möten med möjlighet att delta digitalt. Utöver dessa ordinarie möten har ledamöterna kallats till två digitala extrainsatta möten för att uppdateras om viktiga händelser samt för introduktionsutbildning av de nyvalda styrelseledamöterna. Ett extra styrelsemöte har också genomförts kring Fonus AS i Norge.

I september hade styrelsen strategimöte på hotell Opalen i Göteborg tillsammans med valberedning, förtroendevalda

revisorer och Fonus företagsledning. Inbjudna var även fyra personer ur fonusrådsgruppen. Dagens tema var en genomgång av strategi- och vision, jämte andra intressanta föredragningar och dialoger.

Styrelsen passade också på att göra ett studiebesök på Gillis Edman Begravning och Familjejuridik som numera är en del av begravningsverksamheten.

Under våren genomgick styrelsen en utbildning i CSRD, Corporate Sustainability Reporting Directive, vilket är ett EU-direktiv gällande hållbarhetsrapportering som är införlivat i Årsredovisningslagen. Rapporteringskravet gäller Familjens Jurist från 2025. Utbildningen genomfördes tillsammans med ledningsgrupper för begravningsverksamheten och Familjens Jurist samt styrelsen för Familjens Jurist.

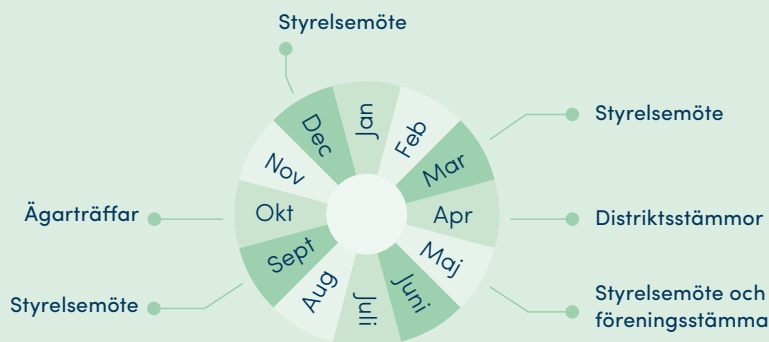
Ett årshjul ligger till grund för dagordningen (se årshjulet nedan) tillsammans med "alltid på agendan", såsom vd-information, ekonomisk rapport, utveckling inom affärsområden och dotterbolag, uppföljning av affärsplan samt godkännande av nya medlemmar.

Implementeringen av en fungerande affärsmodell har bidragit till att chefer och medarbetare lättare har kunnat följa sin utveckling, vilket även har gett styrelsen mer insyn och möjlighet att följa utvecklingen ännu bättre i arbete med affärsplan och budget.

Policyer och arbetsordningar för vd, styrelse, fonusråd och valberedningar har reviderats och fastställts.

Närvaron på styrelsens möten har varit god och redovisas i tabellen nedan. En utvärdering av det egna arbetet och synen på ordförande och vd:s arbete genomförs årligen och delges valberedningen.

Årshjul för Fonus styrelse

Mars

- Årsredovisning
- Yttrande om motioner
- Planering distriktsstämmor och föreningsstämma
- Förslag valberedning

Maj

- Föreningsstämma
- Konstituerande
- Möteskalender

September

- Strategidiskussioner
- Arbetsordningar
- Policyer
- Ägardirektiv
- Ev studiebesök
- Planering ägarträffar

December

- Budget
- Affärsplan
- Antal fonusråd och valberedare i distriktet
- Motionsgrupp tillsätts
- Förslag utdelning
- Styrelseutvärdering

Styrelsens närvaro under året

2024	15 mar	8–11 apr	21 maj	22 maj	22 maj	2 jul	24–25 sep	29 okt	6 nov	10 dec
	Styrelsemöte	Distriktsstämman	Styrelsemöte	Föreningsstämma	Konstituerande	Extra styrelsemöte (digitalt)	Styrelsemöte	Extra avstämmning (digitalt)	Extra avstämmning (digitalt)	Styrelsemöte
Leif Linde	✓	✓	✓	Omval	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Annica Rutgersson	✓	✓	✓	Avgående						
Therese Karlsson	✓	✓	✓	Omval	✓	✓	✓	✓	✗	✓
Berit Müllerström	✓	✓	✓	Omval	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Marianne Fundahn	✓	✓	✓	Avgående						
Amir Chizari	✗	✗	✗	Avgående						
Lena Jonsson	✓	✓	✓	Omval	✓	✗	✓	✓	✓	✓
Ahmet Önal	✓	✓	✓	Avgående						
Patrik Östberg	✓	✓	✓	Omval	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Åsa Lindestam	✓	✓	✓	Omval	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Stefan Särnehed	✓	✓	✓	Omval	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Emmeli Wulfstrand	✓	✓	✓	Omval	✓	✗	✓	✗	✓	✓
Björn Nordin	Adjungerad		Adjungerad	Nyval	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Fredrik Olovsson				Nyval	✓	✓	✓	✗	✓	✓
Fanny Persson				Nyval	✓	✓	✓	✓	✗	✓

✓ Närvarande ✗ Frånvarande

Princip 7: Ersättning till ledande befattningshavare

Företaget ska ha övergripande riktlinjer för ersättningar och villkor till ledande befattningshavare (vd och ledningsgrupp). Riktlinjerna ska tydligt ange hur ersättningar och villkor för vd och ledande befattningshavare fastställs. Styrelsen ska inrätta ett ersättningsutskott eller själv fullgöra uppgiften.

Principer om ersättningar till ledande befattningshavare ska beslutas av stämman. Företagets revisorer ska granska hur principerna har tillämpats och lämna ett skriftligt yttrande till stämman.

Föreningsstämman beslutar årligen om *Principer för ersättning och andra anställningsvillkor för föreningens ledande befattningshavare*. Avtal om lön och andra anställningsvillkor för vd beslutas av styrelsens ersättningsutskott och rapporteras till styrelsen. Avtal om lön och andra anställningsvillkor för övriga i företagsledningen beslutas av vd i samråd med ersättningsutskottet. Samtliga anställda i ledande befattningar inom koncernen har fast ersättning. Ingen har tjänstebil eller bonus, detta gäller för såväl vd som övriga i företagsledningen. Rörlig resultatbaserad lön ska inte tillämpas och eventuell personalpremie utgår därför inte till företagsledningen.

Revisorerna har granskat att principerna för ersättning till ledande befattningshavare har följts, ett särskilt skriftligt yttrande om detta har upprättats och lämnats till stämman.

Princip 8: Revision, risk och intern kontroll

Styrelsen ska etablera ramverk och processer för riskhantering och intern kontroll. Det ska vara anpassat till verksamhetens komplexitet och omfattning och vara föremål för årlig utvärdering. Styrelsen ska inrätta ett revisionsutskott eller själv fullgöra uppgiften. Styrelsen ska se till att personer som väljs för att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv har tillgång till relevant information om verksamheten och ett reglerat samarbete med externa revisorer.

Revisionsutskottets roll, organisation och tillsättande

Revisionsutskottet ska granska och övervaka koncernens olika kontrollsystem. Revisionsutskottet utgörs av styrelsen i sin helhet men representeras av presidiet, det vill säga styrelseordförande och vice styrelseordförande.

Ramverk och processer för riskhantering och kontroll

Ett ramverk har implementerats som består av följande kontroller:

- Revision av klientmedelshanteringen. Granskningen består av två delar. Den första innebär att ekonomiavdelningen granskar samtliga kontor ur ett redovisningsperspektiv. På varje kontor genomförs tre stickprov för att kontrollera att belopp och verifikationsnummer är korrekta samt att ett giltigt verifikationsunderlag finns sparad, antingen digitalt eller i förvaltningspärmen.
- Den andra delen består av att Familjens Jurists kvalitetsråd förser samtliga kontorschefer med ett granskningsunderlag. Kontorschefen granskar därefter varje ärendeansvarig inom sitt kontor genom stickprovskontroller i ett pågående ärende och i ett ärende som avslutats under året. Granskningen omfattar att kundkännedomsgärder utförts enligt rutin, att korrekta behörighetshandlingar finns samt att verifikathante-

ring skett enligt rutin. Resultatet sammanställs och återrapporteras via kvalitetsrådet till kvalitets- och hållbarhetsansvarig för vidare rapportering till koncernledningen en gång per år.

Policyer, riktlinjer och instruktioner

En genomgång görs årligen och förändringar beslutas vid behov.

Revisionskollegium

I tillägg till revisionsutskottet har ett revisionskollegium bildats. Det sammanträder två gånger per år och består av förtroendevalda samt auktoriserade revisorer. Vid ett av sammanträdena föredras aktuell granskningsplan för presidiet och vd.

Revisionskollegiets uppgifter och rapportering

Revisionskollegiets uppgift är att se till att de personer som valts för att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv, de förtroendevalda revisorerna, har tillgång till relevant information om verksamheten och att det finns ett reglerat samarbete med auktoriserad revisor. Revisionskollegiet ska ha en öppen dialog och verka för ett fullödigt informationsutbyte med företagets auktoriserade revisor och de förtroendevalda revisorerna. Styrelsen ska träffa auktoriserade revisorer och de förtroendevalda revisorerna minst en gång per år utan att företagsledningen är närvarande. Ersättningsutskottet ska se över principer för lönesättning för ledande befattningshavare och ta fram förslag till styrelsen inför stämman. Granskarna ur ett medlemsperspektiv och yrkesrevisorn kontrollerar att principerna följts under året.

Revisionskollegiet har sammanträtt två gånger under 2024 i samband med presidiets möten.

Under 2024 har de förtroendevalda revisorerna deltagit i Svensk Kooperations utbildningsprogram för förtroendevalda revisorer i kooperativa företag.

Granskningsrapporten avseende 2023 föredrogs för styrelsen på styrelsemötet den 15 mars 2024.

Framtida utveckling

Styrningsrapporten ska förutom att beskriva vad som gjorts även ha ett framtidsperspektiv, där företaget beskriver vilka åtgärder företaget planerar och vad som ska åstadkommas framöver i förhållande till koden.

Kommunikation till och dialog med ägarorganisationerna

I och med det nyanskaffade e-postverktyget hoppas vi på att våra ägares ökade kunskap och medvetenhet om Fonus ekonomisk förening leder till mer engagemang som i slutändan ger högre medlemsnytta för våra ägares medlemmar. Vi kan nu göra segmenterade utskick kopplat till ett visst distrikt eller en viss typ av ägarorganisation. Genom att göra A/B-test och mäta klickfrekvens kan vi se vad våra ägarorganisationer vill veta mer om och vi kan även bifoga innehåll för våra ägarorganisationer att vidarebefordra till sina medlemmar.

Enkätundersökningar, uppföljningar och utvärderingar kommer även fortsättningsvis att ha stor betydelse för att ta hand om ägarnas synpunkter och önskemål och utveckla den

parlamentariska verksamheten, såsom kanaler för att utöva påverkan, ägarsammankomster och innehåll i utbildningarna till förtroendevalda.

Utvecklingen av enkla och effektiva metoder för att nominera kandidater, anmäla ombud till stämmor och tillgängliggöra underlagen inför stämmor fortsätter.

Arbetet med att utveckla ägarträffarna fortsätter för att så många ägare som möjligt ska ha möjlighet och en vilja att delta.

Fonusrådets roll utvärderas och utvecklas. I och med den nya arbetsordningen där det öppnats upp för mer dialog och samverkan med ägarorganisationerna har vi nu ytterligare en kommunikationsväg med våra ägarorganisationer. Ett antal av fonusrådets ledamöter kommer även fortsatt att bjudas in till styrelsens årliga strategidag.

Ändringarna som skett i arbetsordningen för föreningsstämmans valberedning ger ökad transparens till de förslag till val som läggs fram till föreningsstämman.

Medlemsnytta med digitala tjänster

Vi arbetar kontinuerligt med att utöka vår tillgänglighet och service genom digitala tjänster som kan nyttjas av kunderna och skapar medlemsnytta dygnet runt.

De förtroendevalda revisorernas granskningsrapport

Till föreningsstämman 2025 i Fonus ekonomisk förening
org. nr 702000-1298

Granskningsuppdraget

Granskningen inom Fonus består av två delar. Den del som är lagbunden och den del som följer av *Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag* (Koden). Den lagbundna delen utförs i huvudsak av föreningens yrkesrevisorer men engagerar även de förtroendevalda revisorerna.

Den del av granskningsuppdraget, som inte är inriktat på finansiell information eller intern kontroll, utgår ifrån ett flertal områden eller principer som utgör särarten för kooperativa företag. Ansvar för granskning enligt Koden ligger på de förtroendevalda revisorerna.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett utifrån *Lagen om ekonomiska föreningar* och enligt *Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag*, som antogs av Fonus föreningsstämma 2020. Yrkesrevisorer, förtroendevalda revisorer och presidiet, som representant för styrelsen i dess roll som revisionsutskott, har träffats i två gemensamma möten under året för att ge möjlighet till ömsesidigt informationsutbyte.

De förtroendevalda revisorerna har i samarbete med yrkesrevisorerna upprättat en arbetsordning som grund för sitt arbete. Denna arbetsordning uppdateras en gång per år.

Revisorerna (yrkesrevisor och förtroendevalda revisorer) arbetar enligt en gemensamt framtagen granskningsplan, som uppdateras fortlöpande.

Arbetsordning och granskningsplan presenteras årligen för presidiet, som representant för styrelsen, i dess roll som revisionsutskott.

Enligt den framtagna granskningsplanen omfattar granskningen samtliga områden som Koden definierar men med särskilt fokus på vissa områden. Årligen granskas Styrningsrapporten och Ersättning till ledande befattningshavare. Utöver dessa områden har vi under 2024/2025 särskilt granskat området Medlemmarnas deltagande i företagets värdeskapande.

Vi har liksom tidigare år, tagit del av och varit delaktiga i yrkesrevisorernas planering och arbete.

Under 2024 har vi deltagit i några av de ägarträffar och distriktsstämmor som Fonus genomfört. Vi har också, tillsammans med koncernledningen, styrelsen och valberedningen deltagit i gemensamma strategidagar som ägde rum under hösten. Tillsammans med andra granskare ur ett medlemsperspektiv och förtroendevalda revisorer, har vi även deltagit i en träff för erfarenhetsutbyte som Svensk Kooperation anordnat.

Uttalande

Den Styrningsrapport som har upprättats för 2024, av Fonus styrelse, har granskats av oss. Styrningsrapporten har integrerats i årsredovisningen för 2024.

Huruvida av föreningsstämman beslutade principer för ersättningar till ledande befattningshavare har följts uttalar vi oss, tillsammans med yrkesrevisorn, om i ett särskilt yttrande.

Utöver granskning av Styrningsrapporten och Ersättning till ledande befattningshavare har vi särskilt granskat området Medlemmarnas deltagande i företagets värdeskapande.

Enligt Kodens tredje princip Medlemmarnas deltagande i företagets värdeskapande, utgår den kooperativa affärsmodellen ifrån att medlemmarna deltar i företagets värdeskapande genom sina två roller, en affärsrelaterad och en ägarrelaterad roll. Styrelsen i sin tur, ska säkerställa att dessa roller/relationer är utformade så att de främjar medlemmarnas ekonomi, engagemang och lojalitet.

För att kunna bedöma huruvida Fonus följer denna Kodens tredje princip har vi tagit del av vad Fonus erbjuder i form av olika medlemsförmåner till Fonus medlemmars medlemmar och föreläsningar (affärsrelationen) samt storleken på räntan på insatt kapital (ägarrelationen).

I styrningsrapporten beskrivs även det nya arbetssätt inom Fonus begravningsverksamhet, där man i kundkontakten tillfrågas om man är medlem i någon av Fonus organisationer. Genom detta nya arbetssätt har man fått en ökning av nyttjandet av medlemsförmåner hos medlemmarnas medlemmar.

Inom Familjens Jurist arbetar man med ambitionen att göra juridiken tillgänglig för alla. Under året har man, som ett led i denna ambition, infört kraftiga prissänkningar på de vanligaste digitala dokumenten.

Ovanstående iakttagelser och underlag ger oss en tillräcklig grund för vårt uttalande.

Genom ovanstående, och övrig information som beskrivs i Styrningsrapporten, under rubriken Medlemmarnas deltagande i företagets värdeskapande bedömer vi att Fonus väl efterlever Koden inom detta område.

Vi kan även konstatera att Fonus efterlever Kodens alla delar. Detta arbete beskrivs, i den styrningsrapport som har integrerats i Årsredovisningen för 2024.

Stockholm 2025-03-18

Yvonne Cederberg
Förtroendevald revisor

Hans Eklund
Förtroendevald revisor

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Fonus ekonomisk förening (org.nr 702000-1298), med säte i Stockholm, upprättar härmed årsredovisning för verksamhetsåret 2024 för moderföreningen och koncernen. Beloppen inom parentes avser år 2023.

Företagsidé

"Vi erbjuder prisvärda och hållbara tjänster med professionellt och personligt stöd genom livet och döden för alla."

Vision

"Vi står vid din sida genom livets utmaningar och möjligheter."

Organisation och verksamhet

Koncernen är organiserad i en svensk moderförening, Fonus ekonomisk förening, med de tre helägda svenska dotterbolagen Familjens Jurist i Sverige AB, Begravningsbyrå Momento AB, Fondkistan AB samt Fonus AS och SIBI AS i Norge. I Familjens Jurist i Sverige AB finns de helägda dotterbolagen FJ Juristbyrå i Sverige AB och Juridik till alla i Sverige AB. Begravningsbyrå Momento AB äger dotterbolagen Wikholms Oskarshamns Begravningsbyrå AB, Eric Bohmans Begravning AB och Gillis Edman Begravning och Familjejuridik AB medan Fonus AS även inkluderar de två helägda dotterbolagen Wang Nordstrand Begravelsebyrå AS och T S Jacobsen Begravelsebyrå AS samt även Oslo Nøytrale Byråvakt AS, vilket ägs till 88 % av Fonus AS.

Den operativa affärsverksamheten i koncernen är organiserad i tre rörelsedrivande verksamhetsområden: Begravning Sverige, Familjejuridik Sverige samt Begravning Norge. Inom Begravning finns även en egen tillverkningsindustri av kistor med en produktionsenhet i Falköping och en ihopsättningsenhet i Os, tre mil söder om Bergen i Norge.

Fonus med dotterbolag är Sveriges största och enda riktäckande begravningsbyrå och bedrivs via cirka 240 kontor.

Den norska verksamheten har 26 besökskontor.

Vår juridiska verksamhet Familjens Jurist bedrivs genom 22 egna kontor från Malmö till Umeå samt genom franchisetagare med 18 kontor.

Fonuskoncernen hade under 2024 knappt 900 anställda i medeltal. I tillägg till de affärsdrivande enheterna finns fyra centralt placerade avdelningar som är direkt underställda den verkställande direktören: Ekonomi/IT/Fastighet, Marknad, Personal/Hållbarhet & Kvalitet/Kontaktcenter, samt Medlem. Dessa avdelningars uppgift är att stödja affärsverksamheterna. Koncernen leds av en koncernledning bestående av sex personer. Ledare av koncernledningen är föreningens vd och koncernchef.

Ägare och medlemmar

Vid ingången av året var antalet medlemmar 1125 och vid utgången 1106. 19 har utträtt och 6 har tillkommit samt 6 sammanslagningar har skett. Fonus ekonomisk förening ägs av dess medlems-/ägarorganisationer som på olika sätt ges möjlighet till påverkan och insyn i verksamheten. Högsta beslutande organ är föreningsstämman där 69 ombud beslutar för samtliga medlemmars räkning. Ombuden är nominerade av medlemsorganisationerna

och väljs på distriktsstämmorna. Vid 2024 års stämma deltog 60 ombud.

Genom ett nyanskaffat e-postverktyg hoppas vi kunna öka våra ägares kunskap och medvetenhet om Fonus ekonomisk förening. Vår förhoppning är att det leder till ett större engagemang och över tid en ökad medlemsnytta för våra ägares medlemmar.

Föreningens fonusråd hade vid 2024 års ägarträffar en grundlig genomgång av Fonus parlamentariska organisation samt presenterade föreningens medlemsförmåner.

Utvärderingen visade att antalet deltagare som hade stor nytta av att delta på träffen ökat från 46 % 2023 till 62 % 2024.

Väsentliga händelser under 2024

Kunderna fortsätter att visa stor uppskattning för föreningens tjänster, något som tydligt återspeglas i positiva omdömen. Det är ett fint bevis på det höga engagemang och den professionalism som våra medarbetare visar varje dag.

Begravningsverksamheten i Sverige har under året som gått ökat sina marknadsandelar ytterligare och kännedomen om Familjens Jurists varumärke och dess tjänster har nått nya högre nivåer. Allt detta sammantaget, jämte många andra aktiviteter och åtgärder, har gjort att de ekonomiska målen för både den svenska och norska begravningsverksamheten och Familjens Jurist inte bara uppfyllts utan överträffats. På koncernnivå landade rörelseresultatet (EBIT) för 2024 på 62 Mkr. Dessa positiva rörelseresultat i föreningens alla verksamheter är en förutsättning för att kunna bedriva en långsiktigt stabil och hållbar verksamhet till gagn för föreningens många kunder.

Vi har en aktiv förvävsstrategi och har under året fått förtroendet att få förvärva tre nya begravningsbyråer till föreningen, nämligen Bohmans begravningsbyrå i Gagnef, Burträsk Begravningsbyrå samt Gillis Edman Begravning och Familjejuridik i Västsverige, som är Sveriges sjätte största begravningsbyrå. Det är oerhört berikande med alla motiverade och härliga kollegor som följer av våra förvärv.

Vi har ett extra fokus på föreningens IT-infrastruktur och arbete pågår med att se över föreningens totala IT-arkitektur, där vi har i plan att genomföra flera större satsningar under kommande år. IT-stöden är en viktig del av vår dagliga verksamhet och insatserna är nödvändiga steg för att fortsatt kunna vara konkurrenskraftiga över tid. Till exempel har vi påbörjat arbetet med att införa effektivare ekonomi- och affärssystem.

Vi arbetar vidare med hållbarhet utifrån olika perspektiv. Här behöver vi vara kreativa och ta ansvar för det som vi kan påverka. När det gäller social hållbarhet har Familjens Jurist lyft angelägna frågor på olika teman. Bland annat barns rätt att få komma till tals vid speciellt vårdnadstvister, där ett stort problem är att barn inte har ombud som företräder dem. Fonus har under året tagit ett nytt steg inom det sociala hållbarhetsarbetet och, i ett försök att minska ensamhet, börjat bjuda in till *Gemenskapsfika*. Under fikastunderna får kunder som förlorat sin livspartner möjlighet att träffa andra i samma situation och initiativet har rönt stor uppskattning. Läs gärna hållbarhetsrapporten som ni hittar som en del av verksamhetsberättelsen.

Under flera år har vi berättat om kyrkliga begravningsbyråer som vi hävdar konkurrerar på felaktiga grunder med icke-kyrkliga

begravningsbyråer. Därför har vi tillsammans med Sveriges begravningsbyråers förbund (SBF) låtit granska hemsidor, årsredovisningar och andra handlingar avseende begravningsbyråer som drivs av församlingar inom Svenska kyrkan. Granskningen bekräftar att församlingar inte lever upp till det kyrkliga regelverket, som i allt väsentligt utgörs av råd som inte ens är inomkyrkligt förpliktigande, och som inte heller kan tillgodose befogade krav på tillsyn och sanktionsmöjligheter. I en skrivelse från den 8 februari 2024 konstaterade även Konkursverket att en reglering av kyrkliga begravningsbyråer, som inbegriper myndighetstillsyn och sanktioner vid överträdelse, är nödvändig för att säkerställa en rättvis konkurrens mellan kyrkliga och icke-kyrkliga begravningsbyråer. Vi arbetar vidare för att få till en förändring.

Avslutningsvis vill vi och företagsledningen tacka alla medarbetare för allt det fina arbete som gjorts under året. Vi gör mycket bra i våra verksamheter och är väldigt uppskattade av våra kunder. Vi har levererat ett fint årsresultat och är finansiellt starka och ser nu fram emot att gemensamt med ägare, styrelse och alla medarbetare arbeta för att allt det vi gör fortsatt ska ge nytta till föreningens många kunder och medlemmar.

I samband med allhelgonahelgen genomförde vi för sjätte året i rad ljusständningar åt personer som inte själva har möjlighet att göra det. Tillsammans tände vi 28 035 ljus på 1 028 kyrkogårdar och minnesplatser. Sedan 2023 erbjuder vi också digitala ljusständning och 2024 tändes totalt 11 495 digitala ljus över hela världen.

Finansiell översikt

Omsättning och resultat

Koncernens nettoomsättning ökade till 1 556 (1 407) Mkr, vilket motsvarar en ökning med 10,0 % (7,0 %). Försäljningen utanför Sverige uppgick till 118 (107) Mkr. Koncernens rörelseresultat blev 62 (10) Mkr medan resultatet från finansiella poster uppgick till 13 (15) Mkr. Koncernens resultat före skatt uppgick till 76 (24) Mkr och efter skatt blev årets resultat 60 (20) Mkr. Antalet genomförda begravningar blev 28 736 (27 983).

Investeringar

Under verksamhetsåret fortsatte ett omfattande investeringsprogram, som totalt uppgick till 80 (23) Mkr. Det handlar om investeringar i kontor, fordon, maskiner, inventarier, finansiella tillgångar och i koncernens IT-system, men också i förvärvade verksamheter.

Kassaflöde och finansiering

Koncernens kassaflöde från rörelsen före förändringar i rörelsekapitalet uppgick till 112 (35) Mkr. Kassaflödet från förändringen i rörelsekapital var 10 (-8) Mkr. Kassaflödet från den löpande verksamheten blev 102 (26) Mkr. Det totala kassaflödet uppgick till 21 (9) Mkr och likvida medel, uppgick vid årsskiftet till 53 (32) Mkr.

Eget kapital

Koncernens egna kapital uppgick vid årets utgång till 474 (416) Mkr. Soliditeten uppgick till 62 (61) %.

Moderföreningen

Moderföreningens nettoomsättning uppgick till 996 (930) Mkr, varav 107 (107) Mkr var koncernintern fakturering. Övriga intäkter uppgick till 4 (5) Mkr, varav 2 (2) Mkr var koncernintern fakturering. Moderföreningens resultat efter finansiella poster

var 59 (16) Mkr. Moderföreningens egna kapital uppgick vid årets utgång till 393 (358) Mkr samt soliditeten till 69,1 % (72,3 %).

Dotterbolagen

Fonus största dotterbolag, Familjens Jurist i Sverige AB, fortsatte att utveckla sin verksamhet. Inklusive dotterbolagen FJ Juristbyrå i Sverige AB och Juridik till alla i Sverige AB ökade nettoomsättningen till 401 (355) Mkr. Rörelseresultatet blev 8 (5) Mkr.

Dotterbolaget Begravningsbyrå Memento AB driver som tidigare ett antal begravningsbyråer under sina egna, starkt lokalt förankrade varumärken. Under året förvärvades Bohmans Begravningsbyrå i Gagnef, Burträsk Begravningsbyrå samt Gillis Edman Begravning och Familjejuridik i Västsverige, Sveriges sjätte största begravningsbyrå. Nettoomsättningen för Memento, inklusive dotterbolag, uppgick till 134 (131) Mkr och rörelseresultatet till 5 (3) Mkr.

Fonus AS, inklusive dotterbolag, redovisade en omsättning om 99 (88) Mkr och ett rörelseresultat på 7 (4) Mkr.

Fondkistan AB, som innehåller en mindre franchiseverksamhet inom begravning, redovisade en omsättning på 0 (0) Mkr och ett rörelseresultat på 0 (0) Mkr.

Kvalitetsarbete

Fonus svenska begravningsverksamhet under varumärket Fonus är certifierad enligt den internationella kvalitetsledningsstandarden SSEN ISO 9001:2015. Certifikatet har utfärdats av Qvalify AB.

Miljöpåverkan

Den verksamhet som bedrivs vid Falköping Träindustri i Falköping är anmälningspliktig i enlighet med miljöbalken. Verksamheten har varit certifierad enligt miljöledningsstandarden ISO 14001 sedan 2000. Certifieringen gäller tillverkning av kistor och urnor samt distribution av kistor, urnor och övriga produkter för begravningsverksamhet. Certifikatet har utfärdats av RISE Research Institutes of Sweden AB.

Hållbarhetsrapport

Bolaget har för 2024 upprättat en särskild hållbarhetsrapport i enlighet med ÅRL 6 kap 10–14

Utsikter inför 2025

Under 2025 kommer vi att fortsätta att erbjuda våra kunder prisvärda och hållbara tjänster med professionellt och personligt stöd genom livet och döden för alla. Vi är finansiellt starka och arbetar för att upprätthålla en fortsatt hållbar och lönsam tillväxt till nytta för våra medlemmar och kunder.

Nyckeltal

Belopp i Mkr	2024	2023	2022	2021	2020
Koncernen					
Summa intäkter	1 568	1 420	1 326	1 163	1 157
Rörelseresultat	62	10	39	6	30
Resultat efter finansiella poster	76	24	28	29	42
Nettoreultat	60	20	17	23	34
Eget kapital	474	416	397	379	356
Balansomslutning exkl. klientmedel	761	683	642	620	570
Balansomslutning inkl. klientmedel	2 170	1 921	1 843	1 947	1 621
Soliditet i %	62,4	60,9	61,8	61,1	62,5
Vinstmarginal i %	4,8	1,7	2,1	2,5	3,6
Avkastning på eget kapital i %	15,9	5,9	7,0	7,6	11,8
Moderföreningen					
Summa intäkter	1 000	935	850	767	765
Rörelseresultat	42	-2	28	30	30
Resultat efter finansiella poster	59	16	18	53	43
Nettoreultat	35	9	3	21	29
Eget kapital	393	358	350	347	327
Balansomslutning	568	520	496	476	444
Soliditet i %	69,1	72,3	70,6	72,9	73,7
Vinstmarginal i %	5,9	1,8	2,1	6,9	5,7
Avkastning på eget kapital i %	15,0	4,6	5,2	15,3	13,2

Definition och beräkning av nyckeltal

Soliditet: Redovisat eget kapital och obeskattade reserver minus latent skatt i procent av balansomslutning exkl. klientmedel.

Vinstmarginal: Resultat efter finansiella poster i procent av omsättningen.

Avkastning på eget kapital: Resultat efter finansiella poster i procent av redovisat utgående eget kapital.

Förslag till resultatdisposition

Belopp i kronor

Styrelsen och verkställande direktören föreslår ordinarie föreningsstämma att Moderföreningens till förfogande stående vinstmedel;

Balanserad vinst	206 570 480
Årets resultat	34 762 318
Summa	241 332 798

disponeras enligt följande:

- utdelning 4 % på medlemsinsatser	602 964
- i ny räkning balanseras	240 729 833
Summa	241 332 798

Förändring eget kapital

Belopp i Tkr	Koncernen			Moderföreningen		
	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital	Totalt eget kapital	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital	Totalt eget kapital
<i>Ingående balans 2023-01-01</i>	168 931	228 096	397 027	154 402	195 945	350 347
Förändring medlemsinsatser	79	0	79	79	0	79
Lämnad utdelning	0	-571	-571	0	-571	-571
Försäljning dotterbolag	0	-826	-826	0	0	0
Fond för utvecklingsutgifter	-4 695	4 695	0	-2 058	2 058	0
Omräkningsdifferens	22	-248	-226	0	0	0
Årets resultat	0	20 489	20 489	0	8 520	8 520
Utgående balans 2023-12-31	164 337	251 636	415 973	152 423	205 953	358 375
<i>Ingående balans 2024-01-01</i>	164 337	251 636	415 973	152 423	205 953	358 375
Förändring medlemsinsatser	-28	0	-28	-28	0	-28
Lämnad utdelning	0	-603	-603	0	-603	-603
Fond för utvecklingsutgifter	-5 718	5 718	0	-1 220	1 220	0
Omräkningsdifferens	-1	-623	-625	0	0	0
Årets resultat	0	59 732	59 732	0	34 762	34 762
Utgående balans 2024-12-31	158 590	315 859	474 449	151 175	241 333	392 507

Koncernens och moderföreningens resultat och ställning framgår av efterföljande redovisningshandlingar.

Koncernens resultaträkning

Belopp i Tkr	Not	2024	2023
Nettoomsättning	3	1 555 724	1 407 160
Övriga rörelseintäkter	4	12 719	12 607
Summa intäkter		1 568 443	1 419 767
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Råvaror, förnödenheter och handelsvaror		-382 665	-354 858
Övriga externa kostnader	5, 6	-344 390	-317 664
Personalkostnader	7	-725 636	-688 408
Av- och nedskrivningar materiella- och imm. anläggningstillgångar	8	-53 257	-48 682
Övriga rörelsekostnader	9	-322	-397
Summa rörelsekostnader		-1 506 269	-1 410 009
Rörelseresultat		62 174	9 758
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	10	11 890	15 815
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	11	7 002	4 926
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	-5 496	-6 028
Summa resultat från finansiella poster		13 396	14 712
Resultat efter finansiella poster		75 569	24 471
Minoritetens andel i resultatet		-1	40
Skatt på årets resultat	14	-15 836	-4 022
Årets resultat		59 732	20 489

Koncernens balansräkning

Belopp i Tkr	Not	2024-12-31	2023-12-31	Belopp i Tkr	Not	2024-12-31	2023-12-31
Anläggningstillgångar				Eget kapital och skulder			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>				<i>Medlemsinsatser</i>			
Goodwill & Varumärken	15	42 260	14 940			15 100	15 128
Hyresrätter	15	16	53	Reservfond		119 740	119 741
Balanserade utvecklingsarbeten, licenser och liknande rättigheter	15	45 752	51 352	Fond för utvecklingsutgifter	24	23 750	29 468
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>		<i>88 028</i>	<i>66 346</i>	<i>Summa bundet eget kapital</i>		<i>158 590</i>	<i>164 337</i>
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				Fusionsresultat		37	37
Byggnader, mark och markanläggningar	16	7 385	7 362	Balanserat resultat		256 090	231 109
Maskiner, tekniska anläggningar och inventarier	17	33 636	34 169	Minoritetsintresse		20	20
Förbättringsutgifter på annans fastighet	17	6 669	8 453	Årets resultat		59 732	20 489
Leasade tillgångar	5	48 017	42 646	<i>Summa fritt eget kapital</i>		<i>315 879</i>	<i>251 656</i>
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>		<i>95 707</i>	<i>92 631</i>	Summa eget kapital		474 469	415 993
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>				<i>Avsättningar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	21	151 859	138 944	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		3 608	4 111
Andelar i intressebolag	20	4	4	Övriga avsättningar	25	0	112
Andra långfristiga fordringar	22	4 347	3 563	Uppskjuten skatt	14	13 564	9 445
Uppskjuten skattefordran	14	260	308	Summa avsättningar		17 172	13 668
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>		<i>156 471</i>	<i>142 818</i>	<i>Långfristiga skulder</i>			
Summa anläggningstillgångar		340 206	301 795	Skuld leasingkontrakt		48 018	42 646
Omsättningstillgångar				Räntebärande långfristiga skulder	26	373	616
<i>Varulager</i>				Summa långfristiga skulder		48 391	43 262
Färdiga varor och handelsvaror		30 137	32 159	<i>Kortfristiga skulder</i>			
Råvaror och förnödenheter		18 416	17 112	Innestående klientmedel		1 408 431	1 237 702
<i>Varulager</i>		<i>48 553</i>	<i>49 271</i>	Leverantörsskulder		70 435	79 643
<i>Kortfristiga fordringar</i>				Övriga kortfristiga skulder	27	65 526	56 378
Kundfordringar		153 813	145 418	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	85 318	73 887
Övriga fordringar		26 676	17 072	Summa kortfristiga skulder		1 629 710	1 447 611
Aktuella skattefordringar		1 426	2 958	Summa eget kapital och skulder			
Upparbetad ej fakturerad intäkt		89 537	80 455			2 169 742	1 920 533
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	47 239	53 790				
<i>Kortfristiga fordringar</i>		<i>318 691</i>	<i>299 693</i>				
Innestående klientmedel		1 408 896	1 237 706				
Kassa och bank		53 396	32 068				
Likvida medel och klientmedel		1 462 293	1 269 774				
Summa omsättningstillgångar		1 829 536	1 618 739				
Summa tillgångar		2 169 742	1 920 533				

Koncernens kassaflödesanalys

Belopp i Tkr	Not	2024	2023
Resultat efter finansnetto		75 569	24 471
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	30	45 311	24 972
Betald skatt		-8 410	-14 892
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet		112 470	34 551
Förändring rörelsekapital			
Varulager		-8 457	-11 178
Kundfordringar		-3 191	-21 471
Övriga kortfristiga fordringar		293	-6 429
Leverantörsskulder		-12 055	16 128
Övriga kortfristiga skulder		13 377	14 842
Summa rörelsekapitalförändringar		-10 033	-8 108
Kassaflöde från den löpande verksamheten		102 437	26 443
Investeringsverksamheten			
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-17 293	-13 241
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-9 115	-10 287
Förlust/vinst avyttrade tillgångar		58	62
Leasade tillgångar		5 372	-2 864
Långfristiga placeringar		-19 110	-18 443
Förvärv/avyttring övriga finansiella anläggningstillgångar			-1 952
Summa investeringsverksamheten		-40 088	-46 723
Kassaflöde efter investeringsverksamheten		62 349	-20 280
Finansieringsverksamheten			
Förändring medlemsinsatser		-28	82
Utdelning		-603	-571
Omräkningseffekter		-306	-737
Köp/försäljning av dotterbolag		-44 161	677
Förändring räntebärande fordringar/skulder		4 077	12 286
Summa finansieringsverksamhet		-41 021	11 738
Årets kassaflöde		21 328	-8 543
Specifikation av likvida medel			
Likvida medel vid årets början		32 068	40 611
Årets kassaflöde		21 328	-8 543
Likvida medel vid årets utgång		53 396	32 068

Moderföreningens resultaträkning

Belopp i Tkr	Not	2024	2023
Nettoomsättning	3, 31	996 190	930 161
Övriga rörelseintäkter	4	3 762	4 761
Summa intäkter		999 952	934 922
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Råvaror, förnödenheter och handelsvaror		-297 196	-282 986
Övriga externa kostnader	5, 6	-233 694	-220 698
Personalkostnader	7	-410 753	-416 400
Av- och nedskrivningar materiella- och imm. anläggningstillgångar	8	-16 303	-16 213
Övriga rörelsekostnader	9	-277	-320
Summa rörelsekostnader		-958 222	-936 617
Rörelseresultat		41 729	-1 696
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	10	11 890	15 815
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	11	8 309	6 238
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	-3 014	-3 921
Summa resultat från finansiella poster		17 186	18 132
Resultat efter finansiella poster		58 915	16 436
Bokslutsdispositioner	13	-15 825	-8 118
Resultat före skatt		43 090	8 319
Skatt på årets resultat	14	-8 328	202
Årets resultat		34 762	8 520

Moderföreningens balansräkning

Belopp i Tkr	Not	2024-12-31	2023-12-31	Belopp i Tkr	Not	2024-12-31	2023-12-31
Anläggningstillgångar				Eget kapital och skulder			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>				<i>Bundna reserver</i>			
Dataprogram	15	22 795	25 664	Medlemsinsatser		15 100	15 128
Hysesrätter	15	0	30	Reservfond		119 724	119 724
Goodwill	15	170	0	Fond för utvecklingsutgifter	24	16 351	17 571
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>		22 965	25 694	<i>Summa bundet eget kapital</i>		151 175	152 423
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				<i>Fritt eget kapital</i>			
Byggnader, mark och mark-anläggningar	16	1 972	1 897	Balanserat resultat		206 570	197 433
Maskiner, tekniska anläggningar och inventarier	17	25 194	25 746	Årets resultat		34 762	8 520
Förbättringsutgifter på annans fastighet	17	3 988	5 672	<i>Summa fritt eget kapital</i>		241 333	205 953
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>		31 153	33 315	Summa eget kapital		392 508	358 376
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>				Obeskattade reserver		44 843	29 018
Andelar i koncernföretag	18	43 702	43 702	<i>Avsättningar</i>			
Fordringar hos koncernföretag	19	83 134	54 234	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		3 608	4 111
Andra långfristiga värdepappers-innehav	21	151 704	138 789	Uppskjuten skatt	14	469	983
Andra långfristiga fordringar	22	1 856	1 834	Övriga avsättningar	25	0	112
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>		280 396	238 559	Summa avsättningar		4 077	5 205
Summa anläggningstillgångar		334 514	297 568	<i>Kortfristiga skulder</i>			
Omsättningstillgångar				Förskott från kunder		2 647	1 964
<i>Varulager</i>				Leverantörsskulder		48 970	57 919
Färdiga varor och handelsvaror		23 963	26 688	Aktuella skatteskulder		372	1 173
Råvaror och förnödenheter		18 416	17 112	Övriga skulder - räntefria	27	29 337	26 828
<i>Varulager</i>		42 379	43 799	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	45 495	39 385
<i>Kortfristiga fordringar</i>				Summa kortfristiga skulder		126 821	127 268
Kundfordringar		76 518	79 041	Summa eget kapital och skulder			
Fordran koncernbolag		46 479	40 199			568 249	519 868
Övriga fordringar		19 226	11 899				
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	24 487	31 283				
<i>Kortfristiga fordringar</i>		166 710	162 422				
<i>Likvida medel</i>							
Kassa och bank		24 645	16 079				
<i>Likvida medel</i>		24 645	16 079				
Summa omsättningstillgångar		233 734	222 300				
Summa tillgångar		568 249	519 868				

Moderföreningens kassaflödesanalys

Belopp i Tkr	Not	2024	2023
Resultat före skatt		58 915	16 436
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	30	10 942	4 764
Betald skatt		-6 830	-14 516
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet		63 027	6 685
Förändring rörelsekapital			
Varulager		1 420	-6 497
Kundfordringar		2 140	-15 167
Övriga kortfristiga fordringar		-531	-7 261
Leverantörsskulder		-9 436	10 525
Övriga räntefria skulder		7 004	11 842
Summa rörelsekapitalförändringar		598	-6 558
Kassaflöde från den löpande verksamheten		63 625	127
Investeringsverksamheten			
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-5 974	-8 019
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-5 437	-4 317
Långfristiga placeringar		-12 915	-18 443
Förvärv/försäljning av dotterbolag		0	-9 810
Övriga finansiella anläggningstillgångar		-22	-1 500
Summa investeringsverksamheten		-24 349	-42 088
Kassaflöde efter investeringsverksamheten		39 276	-41 961
Finansieringsverksamheten			
Förändring medlemsinsatser		-28	79
Utdelning		-603	-571
Förändring räntebärande tillgångar, orealiserade		4 083	10 828
Förändring räntebärande fordringar		-34 162	26 269
Summa finansieringsverksamhet		-30 709	36 605
Årets kassaflöde		8 566	-5 356
Specifikation av likvida medel			
Likvida medel vid årets början		16 079	21 435
Årets kassaflöde		8 566	-5 356
Likvida medel vid årets utgång		24 645	16 079

Noter till redovisningen

Not 01

Redovisnings- och värderingsprinciper

Koncernens och moderföreningens finansiella rapporter har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Samtliga belopp redovisas i tusental svenska kronor (Tkr), om ej annat anges. Monetära tillgångs- och skuldposter i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Transaktioner i utländsk valuta omräknas enligt transaktionsdagens avistakurs. Tillämpade principer är oförändrade jämfört med föregående år.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Denna innebär att det förvärvade dotterbolagets tillgångar och skulder redovisas till marknadsvärden enligt en upprättad förvärvsanalys. Dotterföretag är alla företag i vilka koncernen har rätten att utforma företagets finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Resultat för dotterföretag som förvärvats eller avyttrats under året redovisas från det datum förvärvet äger rum alternativt till det datum avyttringen träder i kraft, enligt vad som är tillämpligt. Koncerninterna transaktioner och balansposter elimineras i sin helhet vid konsolidering, inklusive orealiserade vinster och förluster på transaktioner mellan koncernföretagen. I de fall orealiserade förluster på koncerninterna tillgångar återförs vid konsolidering prövas även den underliggande tillgångens nedskrivningsbehov utifrån ett koncernperspektiv. Koncernredovisningen omfattar de helägda dotterbolagen Begravningsbyrå Momento AB, Familjens jurist i Sverige AB, Fondkistan AB, SIBI AS samt Fonus AS, samtliga inklusive i förekommande fall dotterbolag.

Omräkning av utländska dotterbolag

Dagskursmetoden tillämpas för valutaomräkning av resultat- och balansräkningar i självständiga utlandsverksamheter. Dagskursmetoden innebär att samtliga tillgångar, avsättningar och skulder omräknas till balansdagens kurs och att samtliga poster i resultaträkningen omräknas till genomsnittskurs. Uppkomna kursdifferenser förs direkt till eget kapital.

Värderingsprinciper resultaträkningen

Intäkter

Intäkter uppkommer från försäljningen av varor och utförandet av tjänster och redovisas i posten Nettoomsättning. Intäkter värderas till det verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas för varor som levererats och tjänster som utförts, det vill säga till försäljningspris exklusive handelsrabatter, mängd-rabatter och liknande prisavdrag samt mervärdesskatt. Belopp som erhålls för annans räkning ingår inte i koncernens intäkter. Tjänsteuppdrag på löpande räkning intäktsredovisas i takt med att arbetet utförs och material levereras eller förbrukas. Tjänsteuppdrag till fast pris avseende juridiska uppdrag redovisas enligt principen om successiv vinstavräkning, innebärande att intäktsredovisning sker enligt uppdragets respektive färdigställandegrad. Färdigställandegraden för uppdrag till fast pris enligt successiv vinstavräkning baseras på utfört arbete.

Leasing

Samtliga leasingavgifter avseende finansiella och operationella leasingavtal kostnadsförs linjärt över leasingperioden i juridisk person. Finansiella leasingavtal redovisas som tillgång och skuld i koncernredovisningen. Tillgången och skulden redovisas vid leasingavtalets början till det lägsta av den leasade tillgångens verkliga värde och nuvärdet av minimileasingavgifterna. Minimileaseavgifter fördelas mellan ränta och amortering efter första redovisningstillfället. Tillgången skrivs av linjärt under leasingperioden.

Koncernbidrag

Moderbolaget redovisar erhållna/lämnade koncernbidrag som bokslutsdisposition i juridisk person.

Värderingsprinciper balansräkningen

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar.

Goodwill

Koncernmässig goodwill uppkommer när anskaffningsvärdet vid förvärv av andelar i dotterföretag överstiger det verkliga värdet på det förvärvade företagets identifierbara nettotillgångar. Bolagsmässig goodwill uppkommer när anskaffningsvärdet vid förvärv av rörelse (inkräftsförvärv) överstiger det verkliga värdet på den förvärvade rörelsens identifierbara nettotillgångar. Goodwill redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuell nedskrivning.

Balanserade utvecklingsutgifter

Utgifter som är direkt hänförliga till utvecklingsfasen i ett projekt redovisas som immateriell tillgång förutsatt att de uppfyller en rad kriterier, såsom att det är tekniskt möjligt och bolaget har för avsikt att färdigställa och använda tillgången, att det är sannolikt att tillgången kommer att generera framtida ekonomiska fördelar, att det finns tillräckliga förutsättningar och resurser för att färdigställa och använda tillgången. Motsvarande belopp har överförts till fond för utvecklingsutgifter. Upplösning sker därefter i takt med att tillgången skrivs av.

Avskrivningsprinciper för immateriella anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med eventuella restvärden. Avskrivningarna sker linjärt över tillgångens nyttjandeperiod och redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Hyresrätter	5 år
Goodwill	5 år
Balanserade utvecklingsarbeten, licenser och liknande rättigheter	5 år

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Anskaffningsvärdet inbegriper inköpspriset, kostnader som direkt kan hänföras till förvärvet och utgifter för att iordningställa tillgången fram till dess att den är färdig att sättas i bruk. Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen då de uppkommer.

Fastigheter

Rörelsefastigheter är fastigheter vilka innehas för att brukas som kontor, fabrik eller lager i koncernens egen rörelse. Fastigheter redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar. Hyresintäkter från rörelsefastigheterna redovisas under övriga intäkter. Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen då de uppkommer. Koncernen tillämpar komponentavskrivning där varje tillgång med större värde och skillnader i förbrukning fördelas på ett antal komponenter och skrivs av utifrån respektive nyttjandeperiod.

Avskrivningsprinciper för materiella anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde. Avskrivningar sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	25-50 år
Byggnadsinventarier	10 år
Maskiner och inventarier, inkl fordon	5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	5 år

Fordringar

Fordringar är redovisade till anskaffningsvärde minskat med eventuell nedskrivning.

Varulager

Varulager värderas enligt lägsta värdets princip, det vill säga till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet inkluderar alla utgifter som är hänförliga till tillverkningsprocessen samt lämplig andel av tillhörande tillverkningsomkostnader, baserat på normal kapacitet. Anskaffningsvärdet beräknas enligt först in, först ut-principen. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade pris som varan kan säljas för enligt villkor som är normala i verksamheten minskat med eventuella tillämpliga försäljningskostnader som direkt kan hänföras till försäljningstransaktionen.

Finansiella tillgångar och skulder

Moderföreningen innehar en långfristig värdeportfölj som förvaltas av Robur och den redovisas till marknadsvärde per balansdagen.

Skatt

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Offentliga bidrag

Koncernen erhåller lönebidrag i form av arbetsmarknadsstöd. Bidrag erhålls i efterskott och redovisas i samband med att den anställde erhållit lön.

Ersättning till anställda

Ersättningar till anställda i form av löner, betald semester, betald sjukfrånvaro med mera samt pensioner redovisas i takt med intjänandet. Beträffande pensioner och andra ersättningar efter avslutad anställning klassificeras dessa som avgiftsbestämda pensionsplaner och redovisas som en kostnad. För ytterligare information om ersättningar till anställda hänvisas till not 7.

Pension

I moderföreningen och koncernen finns både förmånsbestämda och premiebestämda pensionsplaner för de anställda. Förmånsbestämda pensionsutfästelser tryggas genom stiftelsen KP Pension & Försäkring. Premiebestämda pensionsplaner tryggas via Pensionsvalet, Collectum, Försäkringskassan och Sparebank 1 Försäkring. Förmånsbestämda pensioner redovisas enligt förenklingsregeln som en kostnad när pensionspremierna betalas in.

Avsättningar

Avsättningar redovisas i balansräkningen när bolaget har ett legalt eller informellt åtagande som en följd av en inträffad händelse och när det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet. Dessutom ska en tillförlitlig uppskattning av beloppet kunna göras. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Nedskrivningar

Vid varje balansdag prövar koncernen ifall det föreligger en indikation på att en nedskrivning behöver göras för anläggningstillgångens redovisade värde. Nedskrivningsbehov vid en nedskrivningsprövning föreligger när återvinningsvärdet har ett bestående lägre värde än redovisat värde.

Not 02

Uppskattningar och bedömningar

När finansiella rapporter upprättas måste styrelsen och den verkställande direktören i enlighet med tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper göra vissa uppskattningar, bedömningar och antaganden som påverkar redovisningen och värdering av tillgångar, avsättningar, skulder, intäkter och kostnader. De områden där sådana uppskattningar och bedömningar kan ha stor betydelse för koncernen, och som därmed kan påverka resultat- och balansräkningarna i framtiden, beskrivs nedan.

Redovisning av uppskjutna skattefordringar

Bedömningen av i vilken omfattning uppskjutna skattefordringar kan redovisas baseras på en bedömning av sannolikheten av företagets framtida skattepliktiga intäkter mot vilka uppskjutna skattefordringar kan utnyttjas. Dessutom krävs väsentliga överväganden vid bedömning av effekten av vissa rättsliga och ekonomiska begränsningar eller osäkerheter i olika jurisdiktioner.

Bedömning av osäkra fordringar

Kundfordringar värderas till det kassaflöde som förväntas inflyta till företaget. Därmed görs en detaljerad och objektiv genomgång av alla utestående belopp på balansdagen.

Bedömning av tidlagret

Inom juristverksamheten finns ett tidlagersaldo avseende utförda men ej fakturerade juristtjänster. Det finns en intern process att löpande bedöma tidlagrets värde utifrån förväntat kassaflöde. Denna uppskattning kring eventuellt nedskrivningsbehov är baserade på respektive handläggares bedömningar utifrån gällande avtal och erfarenhet.

Bedömning av goodwill

Värdet av goodwill bedöms utifrån det framtida kassaflödet från det förvärvade dotterbolaget eller den förvärvade rörelsen.

Not 03

Nettoomsättning per verksamhetsgren

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Begravning	1 158 498	1 051 854	907 627	847 116
Juridik	397 226	355 306	6 516	6 498
Vidarefakturerade kostnader	0	0	9 494	8 436
Management Fee	0	0	72 553	68 111
Nettoomsättning	1 555 724	1 407 160	996 190	930 161

Not 04

Offentliga bidrag

I posten *Övriga rörelseintäkter* ingår offentliga bidrag avseende lönebidrag på 1 824 (1 545) i koncernen, 1 216 (1 145) i moderföreningen.

Not 05

Leasingavgifter och hyror

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Årets kostnadsförda utgifter för leasing	13 602	13 595	13 602	13 595
Årets kostnadsförda utgifter för hyror	85 800	81 279	49 783	48 608
Summa utgifter för leasing och hyror	99 403	94 874	63 385	62 203

Summan av framtida minimileaseavgifter per balansdagen avseende icke uppsägningsbara finansiella leasingavtal:

- förfaller inom 1 år	12 455	12 192	0	0
- förfaller inom 2-5 år	26 421	24 410	0	0
- förfaller efter 5 år	9 143	6 044	0	0

Summan av framtida minimileaseavgifter per balansdagen avseende icke uppsägningsbara operationella hyres- och leasingavtal:

- förfaller inom 1 år	72 721	70 924	45 656	46 825
- förfaller inom 2-5 år	95 633	97 356	69 448	70 042
- förfaller efter 5 år	1 696	1 798	1 578	1 654

Moderföreningen har främst utgifter för dels leasing av fordonspark och dels lokalyr. Moderföreningen är även innehavare av hyresavtal som vidareuthyr till dotterbolag. Alla leasingavtal redovisas som operationella avtal i juridisk person. Föreningens leasing av fordonspark redovisas som finansiell leasing i koncernen.

Not 06

Ersättning till revisorer

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Revisionsuppdraget	1 412	1 774	531	483
Övriga uppdrag	72	16	48	9
Summa ersättning till revisorer	1 484	1 790	579	492

Med revisionsuppdrag avses revisors arbete för den lagstadgade revisionen samt olika typer av kvalitetssäkringstjänster. Övriga uppdrag är sådant som inte ingår i revisionsuppdrag, exempelvis skatterådgivning och redovisningstjänster.

Under året har koncernen i Sverige anlitat revisionsbyrån KPMG AB. I Norge har SIBI AS anlitat Bergen Revisjon AS och Fonus AS har anlitat Crowe Partner Revisjon AS.

Not 07

Anställda och löner

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Verksamheten i Sverige				
Medelantal anställda	908	842	561	535
– varav män	317	281	228	203
Löner och ersättningar	432 809	418 403	268 861	252 251
– varav till styrelsen och vd	5 640	5 462	3 712	3 549
Sociala kostnader	204 812	219 868	117 356	147 307
– varav pensionskostnader				
övriga anställda	44 221	68 071	24 241	52 951
– varav pensionskostnader styrelse och vd	1 126	764	573	367
Verksamheten i Norge				
Medelantal anställda	32	33	0	0
– varav män	17	15	0	0
Löner och ersättningar	25 295	21 410	0	0
– varav till styrelsen och vd	1 682	1 611	0	0
Sociala kostnader	6 566	5 688	0	0
– varav pensionskostnader				
övriga anställda	2 554	2 104	0	0
– varav pensionskostnader styrelse och vd	49	49	0	0
Totalt				
Medelantal anställda	940	875	561	535
– varav män	334	296	228	203
Löner och ersättningar	458 104	439 812	268 861	252 251
– varav till styrelsen och vd	7 323	7 073	3 712	3 549
Sociala kostnader	211 378	225 556	117 356	147 307
– varav pensionskostnader				
övriga anställda	46 775	70 175	24 241	52 951
– varav pensionskostnader styrelse och vd	1 175	813	573	367

Pensioner i moderföreningen

I koncernen och moderföreningen finns både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner för de anställda. Moderföreningen tryggar sina förmånsbestämda pensionsutfästelser genom stiftelsen KP Pension & Försäkring. Det årliga pensionsinbetalningsbeloppet påverkas av utvecklingen under året på den finansiella marknaden då pensionskapitalet är placerat i en mix av räntebärande och aktierelaterade värdepapper. Pensionsfonden uppgick vid årsskiftet till 427 189 (395 010).

Anställningsvillkor för vd i moderföreningen

Vd har vid uppsägning från föreningens sida 6 månaders uppsägningstid samt ett avgångsvederlag om 12 månadslöner. Vid egen uppsägning är uppsägningstiden 6 månader. Vd tillförsäkras pensionsförmån genom premiebaserad pension. Premien utgör enligt avtal 35 procent av den månatliga pensionsgrundande kontanta lönen för 2024. Pensionsåldern är 65 år.

Könsfördelning styrelse och ledning	Moderföreningen	
	2024	2023
Styrelse		
Kvinnor (antal)	6	6
Män (antal)	6	6
Ledning inklusive vd:		
Kvinnor (antal)	4	4
Män (antal)	3	3

Löner och andra ersättningar samt pensionskostnader till koncernchef

	2024	2023
Löner	2 672	2 546
Ersättningar	0	0
Pensioner	573	367

Vid koncernchefens uppsägning gäller en uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från föreningens sida gäller en uppsägningstid om 6 månader samt ett avgångsvederlag om 12 månadslöner.

Not 08

Avskrivningar och nedskrivningar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Avskrivningar				
Goodwill	10 040	9 795	30	0
Hyresrätter	37	302	30	296
Dataprogram och aktiverade utvecklingskostnader	15 961	13 432	8 471	6 842
Övriga immateriella rättigheter	1 200	0	0	0
Byggnader och markanläggningar	135	125	65	73
Maskiner och inventarier	11 477	12 720	7 534	9 002
Förbättringar på annans fastighet	341	679	1	0
Leasade tillgångar	12 367	11 629	0	0
Summa avskrivningar	51 559	48 682	16 130	16 213
Nedskrivningar				
Dataprogram och aktiverade utvecklingskostnader	173	0	173	0
Goodwill	1 525	0	0	0
Summa nedskrivningar	1 698	0	173	0
Summa avskrivningar och nedskrivningar	53 257	48 682	16 303	16 213

Not 09

Övriga rörelsekostnader

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Valutakursförluster på fordringar och skulder av rörelsekaraktär	-287	-327	-277	-320
Förlust vid avyttring av immateriella och materiella anläggningstillgångar	-35	-70	0	0
Summa övriga rörelsekostnader	-322	-397	-277	-320

Not 10

Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Resultat av långfristiga placeringar	11 890	15 815	11 890	15 815
Summa resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	11 890	15 815	11 890	15 815

Not 11

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Ränteintäkter från koncernbolag	0	0	2 830	2 295
Övriga ränteintäkter	7 002	4 926	5 479	3 943
Summa ränteintäkter och liknande resultatposter	7 002	4 926	8 309	6 238

Not 12

Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Övriga räntekostnader	-5 496	-6 028	-3 014	-3 921
Summa räntekostnader	-5 496	-6 028	-3 014	-3 921

Not 13

Bokslutsdispositioner

	Moderföreningen	
	2024	2023
Avsättningar till periodiseringsfond	-14 308	0
Återföring av periodiseringsfond	0	3 190
Ack överavskrivningar	-1 517	-11 308
Summa bokslutsdispositioner	-15 825	-8 118

Not 14

Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Resultat före skatt	75 569	24 471	43 090	16 436
Skatt på årets resultat	-12 039	-2 118	-8 842	-2
Justering av tidigare års skatt	0	-16	0	0
Summa aktuell skatt	-12 039	-2 134	-8 842	-2
Aktuell skatt	-12 039	-2 134	-8 842	-2
Förändring av temporära skillnader	-3 797	-1 887	514	203
Summa skatt på årets resultat	-15 836	-4 022	-8 328	202
<i>Uppskjuten skattefordran/skuld</i>				
Temporära skillnader skatt	260	308	0	0
Temporära skillnader anläggningstillgångar	-469	-983	-469	-983
Temporära skillnader periodiseringsfond	-12 283	-7 579	0	0
Utgående balans	-12 751	-8 561	-469	-983

Not 15

Immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföreningen	
	Goodwill	Hyresrätter	Goodwill	Hyresrätter
Ingående anskaffningsvärde	86 977	2 704	2 185	2 670
Årets inköp	1 726	0	200	0
Förvärvat	32 468	0	0	0
Sålt	-2 193	0	0	0
Omräkningsdifferens	-178	0	0	0
<i>Utgående ackumulerat anskaffningsvärde</i>	<i>118 800</i>	<i>2 704</i>	<i>2 385</i>	<i>2 670</i>
Ingående avskrivningar	-76 816	-2 650	-2 185	-2 640
Förvärvat	-300	0	0	0
Årets avskrivningar	1 725	-37	-30	-30
Sålt	667	0	0	0
Omräkningsdifferens	97	0	0	0
<i>Utgående ackumulerade nedskrivningar</i>	<i>-74 627</i>	<i>-2 687</i>	<i>-2 215</i>	<i>-2 670</i>
Ingående nedskrivningar	-7 067	0	0	0
Årets nedskrivningar	-1 525	0	0	0
<i>Utgående ackumulerade nedskrivningar</i>	<i>-8 592</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Utgående plan-enligt restvärde	35 581	16	170	0

Koncernen	
	Varumärken
Ingående anskaffningsvärde	12 641
Årets inköp	8 000
Förvärvat	264
Sålt	0
Omräkningsdifferens	-209
<i>Utgående ackumulerat anskaffningsvärde</i>	<i>20 696</i>
Ingående avskrivningar	-796
Förvärvat	-264
Årets avskrivningar	-12 964
Sålt	0
Omräkningsdifferens	6
<i>Utgående ackumulerade nedskrivningar</i>	<i>-14 018</i>
Ingående nedskrivningar	0
Årets nedskrivningar	0
<i>Utgående ackumulerade nedskrivningar</i>	<i>0</i>
Utgående planenligt restvärde	6 678

	Koncernen	Moderföreningen
	Dataprogram	Dataprogram
Ingående anskaffningsvärde	124 750	68 582
Årets inköp	16 834	12 315
Förvärvat	4 727	0
Omklassificering	-10 932	-7 413
Omräkningsdifferens	-25	0
<i>Utgående ackumulerat anskaffningsvärde</i>	<i>135 354</i>	<i>73 485</i>
Ingående avskrivningar	-70 891	-40 411
Förvärvat	-2 106	0
Årets avskrivningar	-16 492	-8 471
Omklassificering	2 554	871
Omräkningsdifferens	14	0
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-86 922</i>	<i>-48 011</i>
Ingående nedskrivningar	-2 507	-2 507
Årets nedskrivningar	-173	-173
<i>Utgående ackumulerade nedskrivningar</i>	<i>-2 679</i>	<i>-2 679</i>
Utgående planenligt restvärde	45 752	22 795

Not 16

Byggnader, mark och markanläggningar

Koncernen		
	Byggnader	Mark & markanl.
Ingående anskaffningsvärde	23 621	5 838
Årets inköp	0	140
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	23 621	5 978
Ingående avskrivningar	-21 198	-899
Årets avskrivningar	-116	-1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-21 314	-899
Utgående planenligt restvärde	2 307	5 078

Moderföreningen		
	Byggnader	Mark & markanl.
Ingående anskaffningsvärde	21 237	1 635
Årets inköp	0	140
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	21 237	1 775
Ingående avskrivningar	-20 145	-830
Årets avskrivningar	-65	-1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-20 209	-831
Utgående planenligt restvärde	1 028	944

Fastigheterna har ett taxeringsvärde om sammanlagt 25 Mkr.

Not 17

Maskiner och inventarier samt förbättringar i annans fastighet

	Koncernen		Moderföreningen	
	Maskiner & inventarier	Förbättringar	Maskiner & inventarier	Förbättringar
Årets ingående anskaffningsvärde	148 156	41 835	96 965	27 567
Årets inköp	8 227	7 946	5 504	6 316
Försäljning/utrangering	-222	-22	0	0
Omklassificering	-952	-7 198	0	-6 522
Förvärvat	6 575	216	0	0
Omräknings-differens	-431	-188	0	0
Utgående ack. anskaffningsvärde	161 353	42 589	102 468	27 361
Årets ingående avskrivningar	-113 987	-33 382	-71 218	-21 895
Förvärvat	-5 180	-216	0	0
Årets avskrivningar	-9 140	-2 324	0	0
Försäljning/utrangering	184	22	-6 056	-1 478
Årets nedskrivningar	63	0	0	0
Omklassificering	0	-173	0	0
Omräknings-differens	341	153	0	0
Utgående ack. avskrivningar	-127 717	-35 921	-77 274	-23 373
Utgående planenligt restvärde	33 636	6 669	25 194	3 988

Not 18

Aktier och andelar i koncernbolag

Moderföreningen	Antal aktier	Andel	Valuta, Nomin. värde	Ansk. värde	Bokf. värde
Begravningsbyrå Momento AB, säte i Stockholm	10 000	100 %	SEK 100	975	975
Wikholms Oskarshamns Begravningsbyrå AB		100 %			
SMACC AB		100 %			
Eric Bohmans AB		100 %			
Familjens Jurist i Sverige AB, säte i Stockholm	10 000	100 %	SEK 1 000	10 000	10 000
FJ Juristbyrå i Sverige AB		100 %			
Juridik till alla i Sverige AB		100 %			
Fondkistan AB, säte i Stockholm	1 000	100 %	SEK 100	9 600	476
T S Fonus Byråene AS, säte i Oslo	6 500	100 %	NOK 6 500	14 433	24 243
Wang Nordstrand Begravelsebyrå AS		100 %			
T S Jacobsen Begravelsebyrå AS		100 %			
Oslo Nøytrale Byråvakt AS		88 %			
SIBI AS, säte i Bergen	300	100 %	NOK 12 000	8 008	8 008
Summa aktier och andelar i koncernbolag					43 702

Under året har Eric Bohmans AB samt SMACC AB med tillhörande dotterbolag förvärvats.

Not 19

Långfristig fordran koncernbolag

	Moderföreningen	
	2024	2023
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	54 234	64 680
Omklassificeringar	-225	-1 618
Nya fordringar	29 125	982
Betalningar/amorteringar	0	-9 810
Utgående redovisat värde	83 134	54 234

Not 20

Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Andelar i intresseföretag, Memento Servicebolag AB 556207-8575	4	4	0	0
Summa andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	4	4	0	0

Not 21

Långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Bostadsrätter	3 382	3 382	3 227	3 227
Övriga aktier och andelar	148 478	135 562	148 478	135 562
Summa långfristiga värdepappersinnehav	151 859	138 944	151 704	138 789

Värdeportföljen är upptagen till marknadsvärde, vilket överstiger anskaffningsvärdet med 28 380 Tkr. Koncernens utländska bolag placerar eventuell överskottslikviditet på högräntekonton, vilka är klassificerade som bank.

Not 22

Andra långfristiga fordringar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Depositioner	1 856	1 834	1 856	1 834
Andra långfristiga fordringar	2 491	1 728	0	0
Summa andra långfristiga fordringar	4 347	3 563	1 856	1 834

Not 23

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Förutbetalda hyror	16 596	17 027	10 956	11 166
Övriga förutbetalda kostnader	29 341	36 629	13 530	20 117
Övriga upplupna intäkter	1 302	135	0	0
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	47 239	53 790	24 487	31 283

Not 24

Fond för utvecklingsutgifter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Fond för utvecklingsutgifter	23 750	29 468	16 351	17 571
Summa fond för utvecklingsutgifter	23 750	29 468	16 351	17 571

Not 25

Avsättningar för tvister och liknande förpliktelser

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Ingående värde	112	756	112	756
Årets avsättning	0	0	0	0
Årets upplösning	-112	-644	-112	-644
Summa avsättningar för tvister och liknande förpliktelser	0	112	0	112

År 2020 gjorde moderföreningen en avsättning på 1,8 Mkr. Avsättningen avser kostnad för lokal som inte längre kan nyttjas av verksamheten och bedömningen är att lokalen inte går att hyra ut till annan aktör.

Not 26

Långfristiga skulder

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Övriga långfristiga skulder	373	616	0	0
Summa långfristiga skulder, räntebärande	373	616	0	0

Not 27

Övriga kortfristiga skulder

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Aktuell skattefordran/skuld	-1 426	-2 958	372	1 173
Övriga kortfristiga skulder	65 526	56 378	29 337	28 791
Summa övriga kortfristiga skulder	64 100	53 420	29 709	29 964

Not 28

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Upplupna löner och semesterlöner	69 777	64 242	36 977	35 488
Övriga upplupna kostnader	15 089	9 210	8 519	3 897
Förutbetalda intäkter	453	434	0	0
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	85 318	73 887	45 495	39 385

Not 29

Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
PRI Pensionsgaranti	7 641	7 213	7 641	7 213
Summa ställda säkerheter och eventalförpliktelser	7 641	7 213	7 641	7 213

Not 30

Kassaflödesanalys

	Koncernen		Moderföreningen	
	2024	2023	2024	2023
Planenliga avskrivningar	53 257	48 682	16 303	16 213
Vinst/förlust vid försäljning av anläggningstillgångar	-12 659	-11 804	0	0
Förändring eg kapital	0	-489	0	0
Avsättningar	-1 129	-622	-1 129	-622
Kursförlust	-151	33	-150	0
Orealiserade värdeförändringar	-4 083	-10 828	-4 083	-10 828
Summa justeringar	35 235	24 972	10 942	4 764

Not 31

Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Av moderföretagets nettoomsättning utgjorde 11,98 % (11,48 %) omsättning mot andra koncernföretag. Av rörelsekostnaderna utgjorde 0,65 % (0,77 %) kostnader mot andra koncernföretag.

Not 32

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut finns att rapportera.

Not 33

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår ordinarie föreningsstämma att moderföreningens till förfogande stående vinstmedel (kronor);

Balanserad vinst	206 570 480
Årets resultat	34 762 318
	241 332 798

Disponeras enligt följande:

– utdelning 4 % på medlemsinsatser	602 964
– till bundna reserver	0
– i ny räkning balanseras	240 729 833
	241 332 798

Styrelse och revisorer

Stockholm, den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Leif Linde
Styrelsens ordförande

Björn Nordin

Fanny Persson

Lena Jonsson

Therese Karlsson

Berit Müllerström

Fredrik Olovsson

Stefan Särnehed

Emmeli Wulfstrand

Patrik Östberg

Åsa Lindestam

Peter Göransson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Fredrik Sjölander
Auktoriserad revisor, KPMG AB

Yvonne Cederberg
Av föreningsstämman vald revisor

Hans Eklund
Av föreningsstämman vald revisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Fonus ekonomisk förening,
org. nr 702000-1298

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Fonus ekonomisk förening för år 2024.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar. Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisornas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Det registrerade revisionsbolagets ansvar* samt *Den förtroendevalda revisorns ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Den andra informationen består av sidorna 1–26 som vi inhämtade före datumet för denna revisionsberättelse. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Det registrerade revisionsbolagets ansvar

Vi har utfört revisionen enligt *International Standards on Auditing (ISA)* och god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- planerar och utför vi koncernrevisionen för att inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för företag eller affärsenheter inom koncernen som grund för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och genomgång av det revisionsarbete som utförts för koncernrevisionens syfte. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den förtroendevalda revisorns ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Fonus, ekonomisk förening för år 2024 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderföreningens och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvalt-

ningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens och koncernens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om ekonomiska föreningar, årsredovisningslagen eller stadgarna.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder det registrerade revisionsbolaget professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på det registrerade revisionsbolagets professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Stockholm, den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

KPMG AB

Fredrik Sjölander
Auktoriserad revisor

Yvonne Cederberg
Förtroendevald revisor

Hans Eklund
Förtroendevald revisor

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Fonus ekonomisk förening,
org. nr 702000-1298

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2024 på sidorna 5–16 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen i enlighet med den äldre lydelsen som gällde före den 1 juli 2024.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FAR:s rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm, den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Fredrik Sjölander
Auktoriserad revisor
KPMG AB

Yttrande enligt Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag om huruvida föreningsstämmans riktlinjer om ersättningar till ledande befattningshavare har följts

Till föreningsstämman i Fonus ekonomisk förening,
org. nr 702000-1298

Inledning

Vi har granskat om styrelsen och verkställande direktören för Fonus ekonomisk förening under år 2024 har följt de riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som fastställts på föreningsstämman 2024.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att riktlinjerna följs och för den interna kontroll som styrelsen och den verkställande direktören bedömer är nödvändig för att tillse att riktlinjerna följs.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att lämna ett yttrande, grundat på vår granskning, till föreningsstämman om huruvida riktlinjerna har följts. Vi har utfört granskningen baserat på FARs rekommendation *RevR 8 Granskning av ersättningar till ledande befattningshavare i vissa publika aktieföretag*, i tillämpliga delar. Denna rekommendation kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför granskningen för att uppnå rimlig säkerhet att årsstämmans riktlinjer i allt väsentligt följts. Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar.

Revisionsföretaget är oberoende i förhållande till Fonus ekonomisk förening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Granskningen har genomförts i enlighet med principerna i Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag tillsammans med granskarna ur ett medlemsperspektiv.

Granskningen har omfattat Fonus organisation för och dokumentation av ersättningsfrågor för ledande befattningshavare, de nya beslut om ersättningar som fattats samt ett urval av de utbetalningar som gjorts under räkenskapsåret till de ledande befattningshavarna. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska genomföras, bland annat genom att bedöma risken för att riktlinjerna inte i allt väsentligt följts.

Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevant för riktlinjernas efterlevnad i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll.

Vi anser att vår granskning ger oss rimlig grund för vårt uttalande nedan.

Uttalande

Vi anser att styrelsen och den verkställande direktören för Fonus ekonomisk förening under 2024 följt de riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som fastställdes på föreningsstämman 2024.

Stockholm, den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Fredrik Sjölander
Auktoriserad revisor
Revisionsföretaget KPMG AB

Yvonne Cederberg
Förtroendevald revisor

Hans Eklund
Förtroendevald revisor

Styrelse, revisorer och valberedning

Styrelse

Ordinarie	Ort	Organisation	Vald till
Linde, Leif, ordförande	Nykvarn	Kooperativa förbundet	2025
Jonsson, Lena	Hudiksvall	SKPF avd 50 Hudiksvall	2025
Karlsson, Therese	Umeå	OK Västerbotten ekonomisk förening	2025
Lindestam, Åsa	Söderhamn	PRO	2025
Müllerström, Berit	Rävlanda	LO-distriktet i Västsverige	2025
Nordin, Björn	Stockholm	Folksam ömsesidig livförsäkring & Folksam ömsesidig sakförsäkring	2025
Olovsson, Fredrik	Katrineholm	Katrineholms arbetarekommun	2025
Persson, Fanny	Uppsala	Kooperativa förbundet	2025
Särnehed, Stefan	Vålberg	OK Värmland	2025
Wulfstrand, Emmeli	Mantorp	Verdandi	2025
Östberg, Patrik	Stockholm	Riksbyggen	2025

Revisorer

Auktoriserade revisorer			
KPMG AB			
Sjölander, Fredrik, ordinarie			
Hagström, Johanna, suppleant			
Förtroendevalda revisorer	Stad	Organisation	Vald till
Cederberg, Yvonne	Stockholm	Handels avd 3, Halmstad	2025
Eklund, Hans	Stockholm	Hyresgästföreningen	2025

Valberedning

Ordinarie	Stad	Organisation	Vald till
Bengtzelius, Christian	Stockholm	Stockholm Riksbyggen ekonomisk förening	2025
Fitinghoff, Nina	Stockholm	COOP	2025
Hallén, Bertil	Göteborg	LO-distriktet i Västsverige	2025
Hedlund, Harriet	Umeå	Umeå arbetarekommun	2025
Olson, Anders, ordförande	Stockholm	Folksam	2025

Ledning

Koncernledningen, från vänster: Victoria Thore, vd Familjens Jurist
Lisa Vejlo Degerman, marknadschef
Ulrika Berling, vice vd och chef affärsområde begravning
Niklas Personne, ekonomichef
Camilla Häggroth, HR-chef
Peter Göransson, vd och koncernchef

Styrelse

Styrelsen, bakre raden från vänster: Björn Nordin
Fanny Persson
Therese Karlsson
Fredrik Olovsson
Stefan Särnehed
Berit Müllerström
Patrik Östberg

Främre raden från vänster: Åsa Lindestam
Lena Jonsson
Leif Linde, styrelseordförande
Emmeli Wulfstrand

FONUS

fonus.se